

รายงานของผู้สอบบัญชีและงบการเงิน
ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

รายงานของผู้สอบบัญชี

เสนอ ผู้ถือหุ้นธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ตรวจสอบงบแสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น และงบกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปี ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งผู้บริหารของธนาคารเป็นผู้รับผิดชอบต่อความถูกต้องและครบถ้วนของข้อมูลในงบการเงินเหล่านี้ ส่วนสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเป็นผู้รับผิดชอบในการแสดงความเห็นต่องบการเงินดังกล่าวจากผลการตรวจสอบของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินได้ปฏิบัติตามตรวจสอบตามมาตรฐานการสอบบัญชีที่รับรองทั่วไป ซึ่งกำหนดให้สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินต้องวางแผน และปฏิบัติตามเพื่อให้ได้ความเชื่อมั่นอย่างมีเหตุผลว่า งบการเงินแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญหรือไม่ การตรวจสอบรวมถึงการใช้วิธีการทดสอบหลักฐานประกอบรายการทั้งที่เป็นจำนวนเงินและการเปิดเผยข้อมูลในงบการเงิน การประเมินความเหมาะสมของหลักการบัญชีที่ธนาคารใช้และประมาณการเกี่ยวกับรายการทางการเงินที่เป็นสาระสำคัญซึ่งผู้บริหารของธนาคารเป็นผู้จัดทำขึ้นตลอดจนการประเมินถึงความเหมาะสมของการแสดงรายการที่น่าเสนอในงบการเงินโดยรวม สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเชื่อว่า การตรวจสอบดังกล่าวให้ข้อสรุปที่เป็นเกณฑ์อย่างเหมาะสมในการแสดงความเห็นของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 7.18 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 ธนาคารได้จัดสรรเงินเป็นค่าใช้จ่ายเพื่อสมทบกองทุนสนับสนุนการวิจัย กองทุนสนับสนุนการพัฒนาการตลาดของลูกค้า กองทุนเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม และกองทุนบรรเทาความเดือดร้อนผู้ประสบภัยธรรมชาติและภัยพิบัติ โดยบันทึกบัญชีรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนที่จัดสรร เป็นเงิน 50 ล้านบาท และ 1,200 ล้านบาท ตามลำดับ แต่ค่าใช้จ่ายยังมิได้เกิดขึ้นจริง และในระหว่างงวดธนาคารได้จ่ายเงินตามวัตถุประสงค์ของแต่ละกองทุน โดยไม่ได้บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายแต่นำไปลดจากบัญชีเงินกองทุนโดยตรง รวมจำนวน 158.90 ล้านบาท และ 98.19 ล้านบาท ตามลำดับ ซึ่งมีผลกระทบทำให้กำไรสุทธิสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 สูงไป จำนวน 108.90 ล้านบาท และต่ำไป จำนวน 1,101.81 ล้านบาท ตามลำดับ

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
Office of the Auditor General

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 7.19 และ 7.37 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 ธนาคารได้จัดสรรเงินเป็นค่าใช้จ่ายสมทบเพื่อลดภาระการจ่ายเงินชดเชยของรัฐบาล โครงการพักชำระหนี้ ในส่วนที่ธนาคารเป็นผู้รับภาระดอกเบี้ยสำหรับระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 กันยายน 2555 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2558 โดยบันทึกบัญชีรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายทั้งจำนวนที่จัดสรรเป็นเงิน 4,500 ล้านบาท แต่ค่าใช้จ่ายยังมิได้เกิดขึ้นจริง

ตามหมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 7.8 และ 7.35 ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 ธนาคารมีค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ คงเหลือ จำนวน 6,914.12 ล้านบาท ซึ่งลูกหนี้ดังกล่าวไม่มีข้อบ่งชี้ว่าจะไม่ได้รับชำระหนี้ ทำให้สินทรัพย์ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 แสดงยอดคงเหลือสุทธิต่ำไป จำนวน 6,914.12 ล้านบาท และในระหว่างปีบัญชี 2554 ธนาคารได้รับจัดสรรเงินงบประมาณโครงการต่างๆ เพื่อชดเชยและได้บันทึกบัญชีลดยอดค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญดังกล่าวแล้ว โดยมีได้ปรับปรุงงบการเงินย้อนหลังแต่บันทึกบัญชีลดยอดค่าใช้จ่ายหนี้สงสัยจะสูญในงวดนี้ ทำให้กำไรสุทธิสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 เพิ่มขึ้นด้วยจำนวนเดียวกัน

ตามที่กล่าวไว้ในวรรคที่ 3 ถึง 5 มีผลทำให้กำไรสุทธิสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 สูงไป จำนวน 2,523.02 ล้านบาท และต่ำไปจำนวน 1,101.81 ล้านบาท ตามลำดับ และหนี้สิน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 บันทึกสูงไป จำนวน 4,550 ล้านบาท และ 1,200 ล้านบาท ตามลำดับ และสินทรัพย์ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 ต่ำไปจำนวน 6,914.12 ล้านบาท

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินเห็นว่า ยกเว้นผลกระทบต่องบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 ของเรื่องที่กล่าวในวรรคที่ 3 ถึง 6 งบการเงินข้างต้นนี้แสดงฐานะการเงิน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 ผลการดำเนินงาน และกระแสเงินสด สำหรับปีสิ้นสุดวันเดียวกันของแต่ละปีของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร โดยถูกต้องตามที่ควรในสาระสำคัญตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป

โดยมิได้เป็นเงื่อนไขในการแสดงความเห็นต่องบการเงิน สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินขอให้สังเกตหมายเหตุประกอบงบการเงิน ดังต่อไปนี้

1) หมายเหตุประกอบงบการเงิน ข้อ 2.2 และ 2.3 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 ธนาคารได้ใช้มาตรฐานการรายงานทางการเงินที่ออกและปรับปรุงใหม่ซึ่งออกโดยสภาวิชาชีพบัญชีฯ และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของธนาคารพาณิชย์และบริษัทโฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน ซึ่งกำหนดให้ถือปฏิบัติกับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2554 เป็นต้นไป เพื่อจัดทำและนำเสนองบการเงินนี้ งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2554 ที่นำมาแสดงเปรียบเทียบกับได้แสดงตามรูปแบบใหม่เพื่อให้สอดคล้องกับงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555

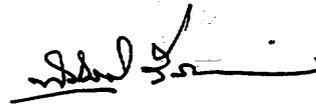

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน
Office of the Auditor General

2) โครงการที่ธนาคารดำเนินการตามนโยบายรัฐบาล โดยมีมติคณะรัฐมนตรีให้แยงงบการเงินโครงการ
ออกจากการดำเนินงานตามปกติของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ดังนี้

2.1) หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 7.26 โครงการรับจํานำผลิตผลปีการผลิต 2551/2552
ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 มีเงินคงเหลือ จำนวน 1,118.02 ล้านบาท และ 1,299.67 ล้านบาท ตามลำดับ
แสดงรวมอยู่ในงบการเงินของธนาคารคู่กับบัญชีเจ้าหนี้โครงการรับจํานำผลิตผลปีการผลิต 2551/2552

2.2) หมายเหตุประกอบงบการเงินข้อ 7.28 โครงการรับจํานำผลิตผลปีการผลิต 2554/2555
ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 มีเงินคงเหลือ จำนวน 9,275.93 ล้านบาท แสดงรวมอยู่ในงบการเงินของธนาคารคู่กับ
บัญชีเจ้าหนี้โครงการรับจํานำผลิตผลปีการผลิต 2554/2555

(นายพิศิษฐ์ สีสาวชิโรภาส)

รองผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน รักษาราชการแทน

ผู้ว่าการตรวจเงินแผ่นดิน

(นางบุพิน ชลานนท์นิวัฒน์)

ผู้อำนวยการสำนัก

สำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน

Office of the Auditor General

วันที่ 28 พฤษภาคม 2555

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554

หน่วย : บาท

สินทรัพย์	หมายเหตุ	2555	2554
เงินสด		14,930,704,634	10,253,053,498
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	7.1	188,428,835,057	247,806,155,048
เงินลงทุนสุทธิ	7.2	48,959,844,101	48,821,985,955
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ			
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	7.3	775,914,727,197	577,682,695,529
ดอกเบี้ยค้างรับ	3.1 7.4	10,817,250,178	8,590,090,782
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับ		786,731,977,375	586,272,786,311
หัก รายได้รอตัดบัญชี	7.5	79,877,569	91,961,628
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	3.3 7.6	151,888,361,912	131,044,116,801
รวมเงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้และดอกเบี้ยค้างรับสุทธิ		634,763,737,894	455,136,707,882
ลูกหนี้ออกรอการใช้โครงการนโยบายรัฐสุทธิ	7.8	156,097,593,278	126,048,746,195
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	3.5 7.9	70,836,039	71,377,291
ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	3.6 7.10	8,474,450,196	7,164,337,307
สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ	3.7 7.11	77,925,090	77,233,922
สินทรัพย์อื่นสุทธิ	7.12	3,751,005,428	3,639,256,530
รวมสินทรัพย์		1,055,554,931,717	899,018,853,628

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

งบแสดงฐานะการเงิน

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554

	หมายเหตุ	2555	2554
หน่วย : บาท			
หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น			
เงินรับฝาก	7.13	887,258,821,271	726,573,214,111
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	7.14	34,138,436,884	53,012,410,760
ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	7.15	13,709,361,915	14,403,886,560
ดอกเบี้ยค้างจ่าย		2,130,130,115	1,831,374,647
เจ้าหนี้โครงการรัฐบาล	7.16	4,388,193,048	4,642,191,941
เจ้าหนี้โครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552	7.26	1,118,023,957	1,299,670,211
เจ้าหนี้โครงการพักชำระหนี้ ปี 2554	7.27	1,701,768,403	-
เจ้าหนี้โครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2554/2555	7.28	9,275,928,776	-
กองทุนบำเหน็จ	7.17	178,344,207	245,242,666
เจ้าหนี้กองทุนธนาคาร	7.18	2,223,233,149	2,332,126,498
เจ้าหนี้เงินสมทบเพื่อลดภาระการจ่ายเงินชดเชยของรัฐบาลโครงการพักชำระหนี้	7.19	4,500,000,000	-
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	7.20	4,179,375,217	-
หนี้สินอื่น	7.21	8,078,536,215	12,949,635,176
รวมหนี้สิน		972,880,153,157	817,289,752,570
ส่วนของผู้ถือหุ้น			
ทุนเรือนหุ้น			
ทุนเรือนหุ้นที่กำหนดตามกฎหมาย			
หุ้นสามัญ 500,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท		50,000,000,000	50,000,000,000
หุ้นบุริมสิทธิ 15,000,000 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท		1,500,000,000	1,500,000,000
ทุนเรือนหุ้นที่ออกและเรียกชำระแล้ว			
หุ้นสามัญ 492,436,817 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท	7.22	49,243,681,700	
หุ้นสามัญ 474,521,494 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท			47,452,149,400
หุ้นบุริมสิทธิ 1,786 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท		178,600	
หุ้นบุริมสิทธิ 1,910 หุ้น มูลค่าหุ้นละ 100 บาท			191,000
องค์ประกอบส่วนอื่นของส่วนของผู้ถือหุ้น		(424,869)	(1,131,158)
กำไรสะสม			
จัดสรรแล้ว			
สำรองตามกฎหมาย		5,795,206,000	4,905,206,000
ยังไม่ได้จัดสรร		27,636,137,129	29,372,685,816
รวมส่วนของผู้ถือหุ้น		82,674,778,560	81,729,101,058
รวมหนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		1,055,554,931,717	899,018,853,628

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

(นายกิตติรัตน์ ณ ระนอง)

ประธานกรรมการ

(นายถกฤษณ์ จงนนวนิช)

ผู้จัดการ

eng.

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554

		หน่วย : บาท	
	หมายเหตุ	2555	2554
รายได้ดอกเบี้ย	7.29	52,945,156,537	46,032,837,253
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	7.30	14,655,865,472	10,242,996,127
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ		38,289,291,065	35,789,841,126
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการ		1,750,272,094	1,460,446,900
ค่าใช้จ่ายค่าธรรมเนียมและบริการ		85,316,206	75,315,805
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ		1,664,955,888	1,385,131,095
กำไรสุทธิจากรูกระกรมเพื่อค้าและปริวรรตเงินตราต่างประเทศ		5,435,210	4,839,125
กำไรสุทธิจากเงินลงทุน		13,777	28,548
เงินชดเชยค่าบริการ โครงการนโยบายรัฐ	7.33	1,199,773,825	2,122,711,481
รายได้จากการดำเนินงานอื่นๆ	7.34	287,791,192	233,882,626
รวมรายได้จากการดำเนินงาน		41,447,260,957	39,536,434,001
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่นๆ			
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงาน		13,874,546,108	11,719,616,711
ค่าตอบแทนกรรมการ		7,455,719	7,423,500
ค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับอาคารสถานที่และอุปกรณ์		2,059,431,475	2,073,382,096
ค่าใช้จ่ายสมทบเพื่อลดภาระการจ่ายเงินชดเชยของรัฐบาล			
โครงการพักชำระหนี้	7.19	4,500,000,000	-
ค่าใช้จ่ายสมทบเข้ากองทุน	7.18	50,000,000	1,200,000,000
ค่าใช้จ่ายอื่น		2,519,338,789	2,407,475,172
รวมค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่นๆ		23,010,772,091	17,407,897,479
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	7.35	14,159,882,476	14,116,268,093
กำไรสุทธิ	7.36	4,276,606,390	8,012,268,429
กำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่น			
กำไร (ขาดทุน) จากการวัดมูลค่าเงินลงทุนเพื่อขาย		706,289	(1,131,158)
รวมกำไร (ขาดทุน) เบ็ดเสร็จอื่นสุทธิ		706,289	(1,131,158)
กำไรเบ็ดเสร็จรวม		4,277,312,679	8,011,137,271

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

enll.

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
งบแสดงการเปลี่ยนแปลงส่วนของผู้ถือหุ้น
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554

หน่วย : บาท

หมายเหตุ	ทุนที่ออกและชำระแล้ว		ส่วนเกิน(ต่ำกว่า)ทุน จากการเปลี่ยนแปลง มูลค่าเงินลงทุน	สำรอง ตามกฎหมาย	กำไรสะสม ยังไม่ได้จัดสรร	รวม
	หุ้นสามัญ	หุ้นบุริมสิทธิ				
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 เมษายน 2553	45,838,471,100	228,200	-	4,095,206,000	23,622,770,043	73,556,675,343
ปรับปรุงโบนัสเหลือจ่าย	-	-	-	-	151,993,832	151,993,832
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 เมษายน 2553	45,838,471,100	228,200	-	4,095,206,000	23,774,763,875	73,708,669,175
เงินปันผลจ่าย	7.23	-	-	-	(1,604,346,488)	(1,604,346,488)
เพิ่มทุนหุ้นสามัญ	7.22	1,613,678,300	-	-	-	1,613,678,300
หุ้นบุริมสิทธิ (ไถ่ถอน)	7.22	-	(37,200)	-	-	(37,200)
ทุนสำรองตามกฎหมาย	7.23	-	-	810,000,000	(810,000,000)	-
กำไร(ขาดทุน)เบ็ดเสร็จรวม	-	-	(1,131,158)	-	8,012,268,429	8,011,137,271
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554	47,452,149,400	191,000	(1,131,158)	4,905,206,000	29,372,685,816	81,729,101,058
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 เมษายน 2554	47,452,149,400	191,000	(1,131,158)	4,905,206,000	29,372,685,816	81,729,101,058
ปรับปรุงเจ้าหนี้ภาระผูกพันรัฐบาล	7.21	-	-	-	250,000,000	250,000,000
ปรับปรุงโบนัสเหลือจ่าย	-	-	-	-	150,114,002	150,114,002
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชี เกี่ยวกับผลประโยชน์พนักงาน	2.2	-	-	-	(3,743,813,477)	(3,743,813,477)
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 1 เมษายน 2554 (หลังปรับปรุง)	47,452,149,400	191,000	(1,131,158)	4,905,206,000	26,028,986,341	78,385,401,583
เงินปันผลจ่าย	7.23	-	-	-	(1,779,455,602)	(1,779,455,602)
เพิ่มทุนหุ้นสามัญ	7.22	1,791,532,300	-	-	-	1,791,532,300
หุ้นบุริมสิทธิ (ไถ่ถอน)	7.22	-	(12,400)	-	-	(12,400)
ทุนสำรองตามกฎหมาย	7.23	-	-	890,000,000	(890,000,000)	-
กำไรเบ็ดเสร็จรวม	-	-	706,289	-	4,276,606,390	4,277,312,679
ยอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555	49,243,681,700	178,600	(424,869)	5,795,206,000	27,636,137,129	82,674,778,560

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของการงบการเงินนี้

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

งบกระแสเงินสด

สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554

	หน่วย : บาท	
	2555	2554
กระแสเงินสดจากกิจกรรมดำเนินงาน		
กำไรสุทธิ	4,276,606,390	8,012,268,429
รายการปรับกระทบกำไรสุทธิเป็นเงินสดรับ (จ่าย) จากกิจกรรมดำเนินงาน		
ค่าเสื่อมราคาและรายจ่ายตัดบัญชี	631,602,163	788,337,992
หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	14,159,882,476	14,116,268,093
กำไรจากการจำหน่ายสินทรัพย์	(64,232,712)	(33,173,906)
กำไรสุทธิจากเงินลงทุน	(13,777)	(28,548)
กำไรจากการปริวรรตเงินตราต่างประเทศ	(38,122)	(1,224,981)
กลับรายการจากการด้อยค่าเงินลงทุน	-	(10,012,798)
ขาดทุน(กลับรายการ)จากการด้อยค่าทรัพย์สินรอการขาย	(422,000)	3,613,546
ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	435,561,740	-
ขาดทุนจากการด้อยค่าจากโครงการ CBS	-	756,687,051
	<u>19,438,946,158</u>	<u>23,632,734,878</u>
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	(38,289,291,065)	(35,789,841,126)
เงินสดรับดอกเบี้ย	50,257,415,751	44,819,649,916
เงินสดจ่ายดอกเบี้ย	(14,357,110,003)	(11,365,083,745)
กำไรจากการดำเนินงานก่อนการเปลี่ยนแปลงในสินทรัพย์และหนี้สินดำเนินงาน	<u>17,049,960,841</u>	<u>21,297,459,923</u>
สินทรัพย์ดำเนินงาน (เพิ่มขึ้น) ลดลง		
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	59,377,319,991	(63,185,112,810)
เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	(198,473,873,132)	(73,059,948,320)
ทรัพย์สินรอการขาย	963,251	12,510,872
ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ	(23,134,727,043)	4,417,315,948
สินทรัพย์อื่น	131,195,582	673,150,628
หนี้สินดำเนินงานเพิ่มขึ้น (ลดลง)		
เงินรับฝาก	160,685,607,160	84,074,219,387
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	(18,873,973,876)	46,712,410,760
เจ้าหนี้โครงการรัฐบาล	(253,998,893)	(40,299,057)
เจ้าหนี้โครงการพักชำระหนี้ปี 2554	1,701,768,403	-
เจ้าหนี้เงินสมทบเพื่อลดภาระการจ่ายเงินชดเชยของรัฐบาล		
โครงการพักชำระหนี้	4,500,000,000	-
หนี้สินอื่น	(4,646,776,767)	8,188,861,177
เงินสดสุทธิ(ใช้ไป) ได้มาจากกิจกรรมดำเนินงาน	<u>(1,936,534,483)</u>	<u>29,090,568,508</u>

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
งบกระแสเงินสด (ต่อ)
สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554

	หน่วย : บาท	
	2555	2554
กระแสเงินสดจากกิจกรรมลงทุน		
เงินลงทุนในหลักทรัพย์เพิ่มขึ้น	(236,103,936)	(16,578,378,643)
เงินสดรับจากการขาย เงินลงทุนในหลักทรัพย์	98,965,855	200,618,134
เงินสดจ่ายในการซื้อที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	(1,703,629,910)	(1,318,961,825)
เงินสดจ่ายในการซื้อทรัพย์สินไม่มีตัวตน	(28,323,100)	-
เงินสดรับจากการขายที่ดิน อาคาร และอุปกรณ์	71,416,413	42,324,360
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมลงทุน	<u>(1,797,674,678)</u>	<u>(17,654,397,974)</u>
กระแสเงินสดจากกิจกรรมจัดหาเงิน		
เงินสดรับจากตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	1,147,517,034	1,952,410,760
เงินสดจ่ายชำระคืนตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	(1,841,990,411)	(3,713,424,163)
เงินสดรับจากการเพิ่มทุนหุ้นสามัญ	1,791,532,300	1,613,678,300
เงินสดจ่ายจากการได้ถอนหุ้นบุริมสิทธิ	(12,400)	(37,200)
เงินสดจ่ายเงินปันผล	(1,779,455,602)	(1,604,346,488)
เงินสดสุทธิใช้ไปในกิจกรรมจัดหาเงิน	<u>(682,409,079)</u>	<u>(1,751,718,791)</u>
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด(ลดลง)เพิ่มขึ้นสุทธิ	(4,416,618,240)	9,684,451,743
ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนที่มีต่อเงินสด	(13,146)	67,359
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันต้นงวด	8,953,383,287	(731,135,815)
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ณ วันสิ้นงวด	4,536,751,901	8,953,383,287
เงินสด โครงการนโยบายรัฐจำนำผลิตผล	10,393,952,733	1,299,670,211
เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสดสุทธิ ณ วันสิ้นงวด	<u>14,930,704,634</u>	<u>10,253,053,498</u>

หมายเหตุประกอบงบการเงินเป็นส่วนหนึ่งของงบการเงินนี้

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
 หมายเหตุประกอบงบการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554

หมายเหตุ	เรื่อง	หน้า
1.	ข้อมูลทั่วไป	12
2.	เกณฑ์การเสนองบการเงิน	12
2.1	เกณฑ์การจัดทำและเสนองบการเงิน	12
2.2	การปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่หรือการปรับปรุงใหม่	12
2.3	การจัดประเภทรายการใหม่	13
2.4	การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี	14
3.	สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ	14
4.	การบริหารความเสี่ยง	18
4.1	ข้อมูลความเสี่ยงธนาคาร	18
4.2	การบริหารความเสี่ยงด้านต่างๆ ของธนาคาร	19
5.	การดำรงเงินกองทุน	21
6.	ประมาณการและข้อสมมติฐาน	21
7.	ข้อมูลเพิ่มเติม	21
7.1	รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	21
7.2	เงินลงทุนสุทธิ	22
7.3	เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้	23
7.4	คอกเบี้ยค้างรับ	24
7.5	รายได้รอตัดบัญชี	25
7.6	ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ	25
7.7	การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา	25
7.8	ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐสุทธิ	26
7.9	ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	31
7.10	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ	32
7.11	สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ	33
7.12	สินทรัพย์อื่นสุทธิ	33
7.13	เงินรับฝาก	34
7.14	รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ	34
7.15	ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม	34
7.16	เจ้าหนี้โครงการรัฐบาล	36
7.17	กองทุนบำเหน็จ	36
7.18	เจ้าหนี้กองทุนธนาคาร	37
7.19	เจ้าหนี้เงินสมทบเพื่อลดภาระการจ่ายเงินชดเชยของรัฐบาลโครงการพักชำระหนี้	38
7.20	ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน	38
7.21	หนี้สินอื่น	38
7.22	ทุนเรือนหุ้น	39

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
 หมายเหตุประกอบงบการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554

หมายเหตุ	เรื่อง	หน้า
7.23	การจัดสรรกำไรและการจ่ายเงินปันผล	39
7.24	หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า	40
7.25	โครงการประกันรายได้มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และข้าวเปลือก	42
7.26	เข้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552	43
7.27	เข้าหนี้โครงการพักชำระหนี้ ปี 2554	44
7.28	เข้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555	45
7.29	รายได้ดอกเบี้ย	46
7.30	ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	46
7.31	รายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ	46
7.32	รายได้ชดเชยต้นทุนเงิน - โครงการนโยบายรัฐ	47
7.33	เงินชดเชยค่าบริการ โครงการนโยบายรัฐ	47
7.34	รายได้จากการดำเนินงานอื่นๆ	47
7.35	หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า	48
7.36	ผลการดำเนินงาน	49
7.37	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน	49
7.38	การอนุมัติงบประมาณ	49

49

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร
 หมายเหตุประกอบงบการเงิน
 สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554

1. ข้อมูลทั่วไป

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จัดตั้งขึ้นตามพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร พ.ศ. 2509 และแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ฉบับที่ 6) พ.ศ. 2549 เป็นรัฐวิสาหกิจประเภท ธนาคารเฉพาะกิจในสังกัดกระทรวงการคลัง มีภารกิจหลักในการเป็นสถาบันการเงิน เพื่อพัฒนาชนบทซึ่งเป็นกลไกสำคัญของรัฐบาล โดยให้ความช่วยเหลือทางการเงินและสนับสนุนการพัฒนาแก่กลุ่มเป้าหมายในชนบทไทย ทั้งที่เป็นเกษตรกร ผู้ประกอบการ กลุ่มบุคคล องค์กรของชุมชน และสหกรณ์ทุกประเภท ที่เป็นองค์ประกอบในระบบเศรษฐกิจฐานรากของประเทศไทย นอกจากนี้ยังได้รับมอบหมายภารกิจสำคัญจากรัฐบาลเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรอันเนื่องมาจากภาวะหนี้สินและราคาผลิตผลตกต่ำ (หมายเหตุ 7.8 7.25 7.26 7.27 และ 7.28)

2. เกณฑ์การเสนองบการเงิน

2.1 เกณฑ์การจัดทำและเสนองบการเงิน

งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 ของธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จัดทำขึ้นตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ภายใต้พระราชบัญญัติการบัญชี พ.ศ. 2543 และแสดงรายการตามข้อกำหนดในประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 11/2553 ลงวันที่ 3 ธันวาคม 2553 เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของธนาคารพาณิชย์และบริษัท โฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

รอบระยะเวลาบัญชีเริ่มตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน และสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม ของปีบัญชีถัดไป

งบการเงินได้รวมการดำเนินงานสำคัญจากรัฐบาลเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรในโครงการต่างๆ แต่ไม่ได้รวมรายการบัญชีที่เกิดขึ้นจากโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2551 และวันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 (หมายเหตุ 7.26) และรายการบัญชีที่เกิดขึ้นจากโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2554/2555 ส่วนที่เกินวงเงิน 90,000 ล้านบาท ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2554 ที่ให้แยกบัญชีงบการเงินออกจากการดำเนินงานปกติของ ธ.ก.ส. (หมายเหตุ 7.28)

2.2 การปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่หรือการปรับปรุงใหม่

ธ.ก.ส. ได้ปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชี และมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่หรือปรับปรุงใหม่ ที่มีผลบังคับใช้กับงบการเงินสำหรับรอบระยะเวลาบัญชีที่เริ่มในหรือหลังวันที่ 1 มกราคม 2554 ดังนี้

มาตรฐานการบัญชี

ฉบับที่ 1	การนำเสนองบการเงิน (ปรับปรุง 2552)
ฉบับที่ 7	งบกระแสเงินสด (ปรับปรุง 2552)
ฉบับที่ 8	นโยบายการบัญชี การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชีและข้อผิดพลาด (ปรับปรุง 2552)
ฉบับที่ 10	เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน (ปรับปรุง 2552)
ฉบับที่ 16	ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ (ปรับปรุง 2552)
ฉบับที่ 17	สัญญาเช่า (ปรับปรุง 2552)

emj

มาตรฐานการบัญชี

- ฉบับที่ 18 รายได้ (ปรับปรุง 2552)
 ฉบับที่ 19 ผลประโยชน์ของพนักงาน
 ฉบับที่ 23 ต้นทุนการกู้ยืม (ปรับปรุง 2552)
 ฉบับที่ 24 การเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับบุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกัน (ปรับปรุง 2552)
 ฉบับที่ 33 กำไรต่อหุ้น (ปรับปรุง 2552)
 ฉบับที่ 34 งบการเงินระหว่างกาล (ปรับปรุง 2552)
 ฉบับที่ 36 การตัดค่าของสินทรัพย์ (ปรับปรุง 2552)
 ฉบับที่ 37 ประมวลการหนี้สิน หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นและสินทรัพย์ที่อาจเกิดขึ้น (ปรับปรุง 2552)
 ฉบับที่ 38 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน (ปรับปรุง 2552)

มาตรฐานการรายงานทางการเงิน

- ฉบับที่ 5 สินทรัพย์ไม่หมุนเวียนที่ถือไว้เพื่อขายและการดำเนินงานที่ยกเลิก (ปรับปรุง 2552)

การถือปฏิบัติตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินใหม่หรือปรับปรุงใหม่ฉบับดังกล่าวข้างต้น ไม่มีผลกระทบต่องบการเงินของ ธ.ก.ส. สำหรับปีบัญชี 2554 (เริ่มงวดปีบัญชีวันที่ 1 เมษายน 2554) อย่างเป็นสาระสำคัญ ยกเว้น

1. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การนำเสนองบการเงิน ซึ่งมีการเปลี่ยนแปลงข้อกำหนดเกี่ยวกับการแสดงรายการในงบการเงิน จึงมีผลกระทบต่อการจัดประเภทรายการใหม่ในงบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2554 ที่นำมาแสดงเปรียบเทียบ (หมายเหตุ 2.3)

2. มาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 19 เรื่อง ผลประโยชน์ของพนักงาน ธ.ก.ส. ได้นำมาตรฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวมาถือปฏิบัติในปีบัญชี 2554 โดยมีต้นทุนบริการในอดีตจำนวน 3,743.81 ล้านบาท และต้นทุนบริการสำหรับปีปัจจุบันรวมจำนวน 435.56 ล้านบาท สำหรับต้นทุนบริการปีปัจจุบัน ธ.ก.ส. บันทึกรับรู้ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จทันที ส่วนต้นทุนบริการในอดีต คณะกรรมการ ธ.ก.ส. ให้ความเห็นชอบวิธีปฏิบัติทางบัญชีตามที่กระทรวงการคลังกำหนดให้รัฐวิสาหกิจปฏิบัติ โดยปรับกับกำไรสะสม ณ วันต้นปีบัญชี 2554 จำนวน 3,743.81 ล้านบาท ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงนโยบายบัญชีดังกล่าว มีดังนี้

1) งบแสดงฐานะการเงิน ธนาคารมีภาระหนี้สินจากผลประโยชน์ของพนักงานเพิ่มขึ้น จำนวน 4,179.37 ล้านบาท และกำไรสะสมยังไม่ได้จัดสรรต้นปีลดลง จำนวน 3,743.81 ล้านบาท

2) งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ธนาคารมีค่าใช้จ่ายผลประโยชน์ของพนักงานสำหรับปีบัญชี 2554 เพิ่มขึ้น จำนวน 435.56 ล้านบาท

สำหรับมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 20 เรื่อง การบัญชีสำหรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลและการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับความช่วยเหลือจากรัฐบาล (ปรับปรุง 2552) และฉบับที่ 21 เรื่อง ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (ปรับปรุง 2552) ซึ่งมีผลบังคับใช้ในปี 2556 ธ.ก.ส. ได้ประเมินแล้วว่าการนำมาตราฐานการบัญชีฉบับดังกล่าวข้างต้นมาถือปฏิบัติจะไม่มีผลกระทบที่เป็นสาระสำคัญต่องบการเงินของ ธ.ก.ส. ในงวดที่เริ่มถือปฏิบัติ

2.3 การจัดประเภทรายการใหม่

งบการเงินสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2554 ที่นำมาแสดงเปรียบเทียบได้จัดประเภทรายการใหม่เพื่อให้เป็นไปตามข้อกำหนดของมาตรฐานการบัญชี ฉบับที่ 1 (ปรับปรุง 2552) เรื่อง การนำเสนอการเงิน (หมายเหตุ 2.2) และประกาศธนาคารแห่งประเทศไทย ที่ สนส. 11/2553 ลงวันที่ 3 ธันวาคม 2553 เรื่อง การจัดทำและการประกาศงบการเงินของธนาคารพาณิชย์และบริษัท โฮลดิ้งที่เป็นบริษัทแม่ของกลุ่มธุรกิจทางการเงิน

2.4 การเปลี่ยนแปลงประมาณการทางบัญชี

ช.ก.ส. ได้เปลี่ยนแปลงประมาณการอายุการให้ประโยชน์ของอาคารที่ทำการเพื่อสะท้อนการใช้งานจริงในปัจจุบันและประโยชน์เชิงเศรษฐกิจที่คาดว่าจะได้รับในอนาคต และทบทวนมูลค่าคงเหลือยานพาหนะด้วยจำนวนที่คาดว่าจะได้รับจากการจำหน่ายยานพาหนะ (มูลค่าซาก) ช.ก.ส. รับรู้ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงประมาณการดังกล่าว โดยวิธีเปลี่ยนทันทีเป็นต้นไป การเปลี่ยนแปลงดังกล่าวมีผลทำให้ค่าเสื่อมราคาที่แสดงในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ ลดลง จำนวน 183.04 ล้านบาท และค่าเสื่อมราคาสะสมที่แสดงในงบแสดงฐานะการเงินลดลงด้วยจำนวนเดียวกัน

3. สรุปนโยบายการบัญชีที่สำคัญ

3.1 การรับรู้รายได้

3.1.1 ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ

1) เกษตรกรโครงการนโยบายรัฐและสินเชื่ออื่น รับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยค่านึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์ ซึ่งรับรู้รายได้จากต้นเงินกู้จนถึงระยะเวลา 3 เดือนหลังจากวันครบกำหนดชำระตามสัญญา สำหรับลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินตั้งแต่ 3 เดือนขึ้นไป ให้ระงับการรับรู้รายได้และบันทึกยกเลิกรายการดอกเบี้ยค้างรับที่บันทึกเป็นรายได้แล้วนั้นออกจากบัญชี ส่วนดอกเบี้ยเงินกู้ค้างชำระหลังจากนั้นรับรู้รายได้เมื่อได้รับชำระจริง

2) สถาบันเกษตรกร รับรู้ตามเกณฑ์สัดส่วนของเวลา โดยค่านึงถึงอัตราผลตอบแทนที่แท้จริงของสินทรัพย์ ซึ่งรับรู้รายได้จากต้นเงินกู้จนถึงวันสิ้นสุดปีบัญชีของสถาบันเกษตรกร หากลูกหนี้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ให้ทบทวนดอกเบี้ยเป็นต้นเงินเฉพาะงวดแรก และในงวดต่อไปรับรู้รายได้อีก 3 เดือน หากลูกหนี้ยังไม่สามารถชำระหนี้ได้ ให้ระงับการรับรู้รายได้และบันทึกยกเลิกรายการดอกเบี้ยค้างรับที่บันทึกเป็นรายได้แล้วนั้นออกจากบัญชี ส่วนดอกเบี้ยเงินกู้ค้างชำระหลังจากนั้นรับรู้รายได้เมื่อได้รับชำระจริง

3) ลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สัญญาารวมต้นเงิน และลูกหนี้เงินกู้ตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ รับรู้รายได้เมื่อได้รับชำระจริง

3.1.2 ดอกเบี้ยเงินชดเชยต้นทุนเงินโครงการนโยบายรัฐ

1) โครงการรับจํานำผลิตผลเกษตรกร รับรู้รายได้เงินชดเชยต้นทุนเงิน จากต้นเงิน จนถึงวันสิ้นสุดระยะเวลาแต่ละโครงการ กรณีระยะเวลาโครงการสิ้นสุดลงก็จะหยุดการรับรู้รายได้เงินชดเชยต้นทุนเงิน และหากมีต้นเงินที่รัฐบาลต้องชดใช้ให้กับ ช.ก.ส. คงเหลืออยู่จะรับรู้รายได้อีกครั้งเมื่อมีมติคณะรัฐมนตรีหรือมติคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) ให้ขยายโครงการออกไป โดยรับรู้รายได้ต่อจากวันที่หยุดรับรู้รายได้ครั้งก่อน ถึงวันที่สิ้นสุดระยะเวลาโครงการที่ขยายออกไป

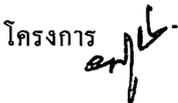
2) โครงการประกันรายได้และโครงการนโยบายรัฐอื่น รับรู้ตามเกณฑ์คงค้างตามระยะเวลาวันสิ้นสุดแต่ละโครงการ

3.1.3 เงินปันผล รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง ณ วันที่มีสิทธิได้รับเงินปันผล

3.1.4 เงินชดเชยค่าบริการโครงการนโยบายรัฐ

1) โครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร รับรู้รายได้ตามระยะเวลาของแต่ละโครงการ กรณีระยะเวลาโครงการสิ้นสุดลงก็จะหยุดการรับรู้รายได้ค่าบริการ และหากมีต้นเงินที่รัฐบาลต้องชดใช้ให้กับ ช.ก.ส. คงเหลืออยู่จะรับรู้รายได้อีกครั้งเมื่อมีมติคณะรัฐมนตรี หรือมติ คชก. ให้ขยายโครงการออกไป โดยรับรู้รายได้ต่อจากวันที่หยุดรับรู้รายได้ครั้งก่อน ถึงวันที่สิ้นสุดระยะเวลาโครงการที่ขยายออกไป

2) โครงการประกันรายได้ และโครงการนโยบายรัฐอื่น รับรู้ตามเกณฑ์คงค้างตามระยะเวลาวันสิ้นสุดแต่ละโครงการ

3.2 การจัดชั้นลูกหนี้ จัดกลุ่มลูกหนี้จำแนกตามอายุหนี้ค้างรายบัญชี ดังนี้

3.2.1 ลูกหนี้เงินกู้เกษตรกร

3.2.1.1 ลูกหนี้ที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายเดือนแบ่งเป็น 6 ระดับ ตามคุณภาพของลูกหนี้ ดังนี้

- 1) สินทรัพย์จัดชั้นปกติ หมายถึง ลูกหนี้ปกติที่ยังไม่ครบกำหนดชำระ
- 2) สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 3) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินไม่เกิน 6 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 4) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินไม่เกิน 12 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 5) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินเกินกว่า 12 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ และลูกหนี้ดำเนินคดี

6) สินทรัพย์จัดชั้นสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่ไม่มีความสามารถชำระหนี้ได้สิ้นเชิง ให้ตัดออกจากบัญชี

3.2.1.2 ลูกหนี้ที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายปีแบ่งเป็น 6 ระดับ ตามคุณภาพของลูกหนี้ ดังนี้

- 1) สินทรัพย์จัดชั้นปกติ หมายถึง ลูกหนี้ปกติที่ยังไม่ครบกำหนดชำระ
- 2) สินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินไม่เกิน 3 เดือน นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 3) สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินไม่เกิน 1 ปี นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 4) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินไม่เกิน 2 ปี นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ
- 5) สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่ค้างชำระต้นเงินเกินกว่า 2 ปีขึ้นไป นับแต่วันที่ครบกำหนดชำระ และลูกหนี้ดำเนินคดี

6) สินทรัพย์จัดชั้นสูญ หมายถึง ลูกหนี้ที่ไม่มีความสามารถชำระหนี้ได้สิ้นเชิง ให้ตัดออกจากบัญชี

3.2.2 ลูกหนี้เงินกู้สถาบันเกษตรกร จัดชั้นลูกหนี้เช่นเดียวกับลูกหนี้เงินกู้เกษตรกรที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายปี

3.2.3 เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ และเงินให้สินเชื่ออื่น จัดชั้นลูกหนี้เช่นเดียวกับลูกหนี้เงินกู้เกษตรกร

3.3 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ

3.3.1 ลูกหนี้เงินกู้เกษตรกร ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามการจัดชั้นลูกหนี้ โดยการวิเคราะห์จากประสบการณ์ที่ผ่านมา และกำหนดหลักเกณฑ์การประมาณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญทั้งลูกหนี้ที่มีหลักประกันและไม่มีหลักประกัน ดังนี้

1) ลูกหนี้ที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายเดือน ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำแนกตามอายุหนี้ค้างชำระ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (หนี้ค้างตั้งแต่ 3 เดือน แต่ไม่เกิน 6 เดือน)

ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

กลุ่มที่ 2 สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย (หนี้ค้างเกินกว่า 6 เดือน แต่ไม่เกิน 12 เดือน)

ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

กลุ่มที่ 3 สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ (หนี้ค้างเกินกว่า 12 เดือนขึ้นไป และดำเนินคดี)

ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

2) ลูกหนี้ที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายปี ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญจำแนกตามอายุหนี้ค้างชำระ แบ่งเป็น 3 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 สินทรัพย์จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน (หนี้ค้างตั้งแต่ 3 เดือน แต่ไม่เกิน 1 ปี)

ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

กลุ่มที่ 2 สินทรัพย์จัดชั้นสงสัย (หนี้ค้างเกินกว่า 1 ปี แต่ไม่เกิน 2 ปี)

ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

กลุ่มที่ 3 สินทรัพย์จัดชั้นสงสัยจะสูญ (หนี้ค้างเกินกว่า 2 ปีขึ้นไป และดำเนินคดี)

ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

สำหรับสินทรัพย์จัดชั้นปกติและสินทรัพย์จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ ของลูกหนี้ที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายเดือนและเป็นรายปี (หนี้ปกติและหนี้ค้างไม่เกิน 3 เดือน) มีการตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ในอัตราร้อยละ 1 และ 2 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี ตามลำดับ

3.3.2 ลูกหนี้เงินกู้สถาบันเกษตรกร ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเช่นเดียวกับเงินกู้ด้านเกษตรกรที่สัญญาครบกำหนดชำระเป็นรายปี

3.3.3 เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐที่ใช้เงินทุน ธ.ก.ส. ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 สำหรับลูกหนี้ค้างชำระและดำเนินคดี ซึ่ง ธ.ก.ส. ไม่ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้โครงการนโยบายรัฐ ที่ใช้เงินทุนของรัฐบาล

3.3.4 การตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามความจำเป็นของลูกหนี้เงินกู้เกษตรกรและสถาบันเกษตรกร

1) ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ค้างชำระ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี

2) ลูกหนี้เงินกู้ประเภทยธรรมชาติ และลูกหนี้เงินกู้ซึ่งไม่แน่นอนว่าจะเรียกเก็บหนี้ได้ ได้แก่ ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ลูกหนี้เงินกู้รับใช้หนี้เงินกู้ ลูกหนี้เงินกู้ปานกลางพิเศษประเภท 1 ลูกหนี้เงินกู้โครงการพักชำระหนี้ ลูกหนี้เงินกู้ตามมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ลูกหนี้เงินกู้ที่เลื่อนคาบชำระ ลูกหนี้เงินกู้เพื่อฟื้นฟูศักยภาพลูกค้า ลูกหนี้เงินกู้ที่ค้างชำระคอกเบี้ยตั้งแต่ 15 เดือนขึ้นไป และลูกหนี้เกษตรกรที่มีความเสี่ยงสูง ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ของยอดหนี้ค้างตามบัญชี และพิจารณาตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญตามความจำเป็น โดยพิจารณาตามเกณฑ์คุณภาพของลูกหนี้ สำหรับกลุ่มลูกหนี้ที่มีความเสี่ยงและไม่แน่นอนว่าจะเรียกเก็บหนี้ได้

3.3.5 เงินให้สินเชื่ออื่น ได้แก่ ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน EU ลูกหนี้เงินกู้โครงการธนาคารชุมชน ลูกหนี้อิสลามขายเชื่อผ่อนชำระ และเช่าซื้อสุทธิ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญเช่นเดียวกับลูกหนี้เงินกู้เกษตรกร

ลูกหนี้ตัวเงินซื้อลด ลูกหนี้เงินกู้กองทุนเคหะสงเคราะห์ ลูกหนี้เงินกู้กองทุนบรรเทาภาระหนี้สินพนักงานและลูกหนี้เงินกู้เงินฝากเป็นประกัน ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 เมื่อโอนเป็นหนี้ดำเนินคดี

ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมนิติบุคคล ลูกหนี้สัญญาใหม่ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 1 ของต้นเงินปกติ ส่วนสัญญาเดิมที่จ่ายก่อนปีบัญชี 2553 ลูกหนี้ดำเนินคดีและลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100 ซึ่ง ธ.ก.ส. ไม่ได้ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้เงินให้กู้ยืมนิติบุคคลที่รัฐบาลค้ำประกัน

3.3.6 ลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐ ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญสำหรับลูกหนี้รอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐสำหรับภาระหนี้ต้นเงินโครงการรับจํานำผลผลิตที่สิ้นสุดโครงการแล้ว และ ไม่มีสินค้ค้างเหลือในอัตราร้อยละ 40 ของต้นเงินคงเป็นหนี้

3.3.7 ลูกหนี้อื่น ได้แก่ ลูกหนี้รอการชดใช้พนักงาน และบุคคลภายนอก ที่ไม่เคยเลื่อนไหวและค้างบัญชีเป็นเวลาเกินกว่า 1 ปี ตั้งค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญในอัตราร้อยละ 100

ในการคำนวณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ที่มีหลักประกัน ธ.ก.ส. ไม่ได้นำมูลค่าหลักประกันมาใช้ในการคำนวณ

3.4 เงินลงทุนในหลักทรัพย์

เงินลงทุนในตราสารหนี้หรือตราสารทุนที่อยู่ในความต้องการของตลาดจัดประเภทเป็นเงินลงทุนเพื่อขาย แสดงด้วยมูลค่ายุติธรรม กำไรหรือขาดทุนจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่ายุติธรรม แสดงเป็นรายการแยกต่างหากในส่วนของเจ้าของและจะรับรู้กำไร(ขาดทุน) สุทธิจากเงินลงทุนเมื่อจำหน่ายเงินลงทุนนั้น

เงินลงทุนในตราสารหนี้ที่จะถือไว้จนครบกำหนด แสดงในราคาทุนตัดจำหน่าย ส่วนเกินทุนหรือส่วนต่ำกว่ามูลค่าจะปรับกับคอกเบี้ยรับทุกสิ้นเดือน โดยใช้วิธีเส้นตรงคำนวณตามระยะเวลาที่ตราสารหนี้ครบกำหนด ซึ่ง ไม่มีผลแตกต่างที่เป็นสาระสำคัญจากวิธีอัตราผลตอบแทนที่แท้จริง

เงินลงทุนในตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดจัดประเภทเป็นเงินลงทุนทั่วไป แสดงด้วยราคาทุนสุทธิจากค่าเพื่อการลดมูลค่าเงินลงทุนกรณีที่เกิดการด้อยค่า และบันทึกการรับรู้การด้อยค่าของเงินลงทุนเป็นค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

3.5 ทรัพย์สินรอการขาย แสดงบัญชีในราคาทุนหรือมูลค่าตลาดที่ต่ำกว่าหักค่าเพื่อการด้อยค่า และรับรู้ขาดทุนจากการด้อยค่าหรือรายการกลับขาดทุนจากการด้อยค่า เป็นค่าใช้จ่ายหรือรายได้จากการดำเนินงานอื่นๆ ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ กำไรหรือขาดทุนจากการขายทรัพย์สินรอการขายหลังหักค่าใช้จ่ายในการขาย รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ โดยคำนวณค่าเพื่อการด้อยค่า ดังนี้

3.5.1 เมื่อได้รับทรัพย์สินมาครบ 1 ปี ให้ประเมินราคาทรัพย์สินรอการขายครั้งแรก และคำนวณค่าเพื่อการด้อยค่า กรณีที่ราคาประเมินต่ำกว่าราคาทุน

3.5.2 ในปีถัดไป ให้คำนวณค่าเพื่อการด้อยค่าในอัตราร้อยละ 50 ของราคาประเมินไว้ครั้งแรก

3.6 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์ แสดงบัญชีในราคาทุนหักด้วยค่าเสื่อมราคาสะสม ค่าเสื่อมราคาคำนวณตามวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ ดังนี้

	เกณฑ์เดิม	เกณฑ์ใหม่
อาคาร	20 ปี	50 ปี
การต่อเติมอาคาร	20 ปี	20 ปี
ยานพาหนะและอุปกรณ์		
- ยานพาหนะ (รถยนต์) หลังหักราคาซาก 20%	7 ปี	5 ปี
- ยานพาหนะ (รถจักรยานยนต์ และเรือยนต์) หลังหักราคาซาก 19%	4 ปี	4 ปี
- เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	5 ปี	5 ปี
อุปกรณ์คอมพิวเตอร์และเครือข่ายสื่อสาร	4 ปี	4 ปี
ค่าปรับปรุงตกแต่งอาคารรอดัตถ์บัญชี	10 ปี	10 ปี

ทรัพย์สินที่มีมูลค่าการได้มาไม่เกิน 5,000 บาท ถือเป็นค่าใช้จ่ายในงวดปีบัญชีที่ซื้อ กำไร(ขาดทุน)จากการจำหน่ายสินทรัพย์รับรู้เป็นรายได้หรือค่าใช้จ่ายในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

3.7 สินทรัพย์ไม่มีตัวตน แสดงบัญชีในราคาทุนหักด้วยค่าตัดจำหน่ายสะสม ค่าตัดจำหน่ายคำนวณตามวิธีเส้นตรงตามอายุการให้ประโยชน์ของสินทรัพย์ ดังนี้

โปรแกรมคอมพิวเตอร์ 5 ปี

สิทธิการเช่าที่ดิน ตัดจ่ายตามอายุการให้ประโยชน์ตามสัญญา สิทธิการเช่าสิ่งก่อสร้าง ซึ่งส่วนใหญ่สร้างบนที่ดินราชพัสดุ อายุการให้ประโยชน์ 20 ปี

3.8 การด้อยค่าของสินทรัพย์ สินทรัพย์คงเหลือ ณ วันสิ้นงวด ธ.ค.ศ. ได้สอบทานการด้อยค่าเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าราคาตามบัญชีของสินทรัพย์ดังกล่าวสูงกว่ามูลค่าที่คาดว่าจะได้รับ โดยการสอบทานจะพิจารณาแต่ละรายการ ในกรณีที่ราคาตามบัญชีสูงกว่าที่คาดว่าจะได้รับคืน จะบันทึกการรับรู้ผลขาดทุนจากการด้อยค่าเป็นค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่นๆ และจะบันทึกกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่าเมื่อมีข้อบ่งชี้ว่าการด้อยค่าดังกล่าวไม่มีอยู่อีกต่อไปหรือยังคงมีอยู่แต่เป็นไปในทางที่ลดลง โดยบันทึกกลับรายการขาดทุนจากการด้อยค่าในบัญชีรายได้จากการดำเนินงานอื่นๆ ในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ

3.9 เงินกู้ที่เป็นเงินตราต่างประเทศ บันทึกบัญชีเป็นเงินบาทตามอัตราขายฝากของธนาคารแห่งประเทศไทย

3.10 เงินกู้ที่มีข้อตกลงเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนเป็นพิเศษ เงินกู้จากรัฐบาลญี่ปุ่นหลังวันที่ 31 ตุลาคม 2521 ซึ่งนำไปขายฝากไว้กับธนาคารแห่งประเทศไทย (ธปท.) โดยมีข้อตกลงขายคืนเป็นพิเศษ ผลต่างของอัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่รับเงินกู้กับวันที่นำไปขายฝากรับรู้เป็นกำไรหรือขาดทุนจากการขายฝากทั้งจำนวน

การนำเงินกู้ออกไปขายฝากกับธนาคารแห่งประเทศไทย โดยกำหนดอัตราขายคืนเป็นพิเศษนั้น ในสัญญาขายฝากได้กำหนดเงื่อนไขเพิ่มเติมว่า ในกรณีธนาคารแห่งประเทศไทยมีความจำเป็นต้องแลกเงินยืมเป็นเงินสดอื่น หากต่อมามีการแลกเงินยืมคืนเพื่อขายให้ ธ.ก.ส. แล้วเกิดผลขาดทุนจากการแลกเปลี่ยน ธ.ก.ส. ต้องเป็นผู้รับภาระความเสี่ยงนั้น

3.11 รายได้รอการรับรู้ เป็นเงินช่วยเหลือหรือเงินบริจาคไม่ว่าจะได้รับเป็นเงินสดหรือเป็นสินทรัพย์ เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานให้บรรลุตามวัตถุประสงค์ จะแสดงไว้ในส่วนของหนี้สินเป็นรายได้รอการรับรู้ แล้วจึงทยอยตัดบัญชีเป็นรายได้ตามเกณฑ์ที่เป็นระบบตลอดระยะเวลาที่จำเป็น โดยจับคู่รายได้ออกกับค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวข้อง

3.12 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย ค่าใช้จ่ายธรรมเนียมและบริการ และค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่นๆ รับรู้ตามเกณฑ์คงค้าง

3.13 เงินสดและรายการเทียบเท่าเงินสด ในงบกระแสเงินสดหมายความรวมถึงเงินสดในมือและรายการเงินสดระหว่างเรียกเก็บ

3.14 ผลประโยชน์ของพนักงาน

3.14.1 กองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงาน

ธ.ก.ส. ได้จดทะเบียนกองทุนสำรองเลี้ยงชีพตามพระราชบัญญัติกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พ.ศ. 2530 และได้รับอนุมัติจากกระทรวงการคลังให้เข้าเป็นกองทุนจดทะเบียน เมื่อวันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2540 โดยบริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนไอเอ็นจี (ประเทศไทย) จำกัด และ บริษัทหลักทรัพย์จัดการกองทุนรวม บัวหลวง จำกัด เป็นผู้จัดการกองทุน

ค่าใช้จ่ายสมทบเข้ากองทุนสำรองเลี้ยงชีพพนักงานเป็นไปตามข้อบังคับของ “กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ พนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ซึ่งจดทะเบียนแล้ว” โดยพนักงานจ่ายสมทบเข้ากองทุนในอัตราร้อยละ 3 - 11 ของเงินเดือนพนักงาน และ ธ.ก.ส. จ่ายสมทบในอัตราร้อยละ 9 - 11 ของเงินเดือนพนักงาน ตามอายุการทำงานของพนักงาน

3.14.2 โครงการผลประโยชน์ของพนักงาน

ธ.ก.ส. ได้ประมาณการโครงการผลประโยชน์เพื่อจ่ายให้พนักงานตามข้อตกลงของการจ้างงาน การประมาณการหนี้สินผลประโยชน์ของพนักงานคำนวณตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย ด้วยวิธีคิดลดแต่ละหน่วยที่ประมาณการไว้ (Projected Unit Credit Method) ซึ่งได้นำข้อมูลทางสถิติมาเป็นปัจจัยในการประมาณการจากมูลค่าปัจจุบันของกระแสเงินสดของผลประโยชน์ที่คาดว่าจะต้องจ่ายในอนาคต และคำนวณคิดลดโดยใช้อัตราดอกเบี้ยของหุ้นกู้ภาคเอกชนระดับดีที่มีกำหนดเวลาใกล้เคียงกับระยะเวลาของหนี้สินดังกล่าว โดยแสดงเป็นส่วนหนึ่งของประมาณการหนี้สิน ผลแตกต่างที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงจากการประมาณการตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัยในแต่ละงวดบัญชีจะรับรู้เป็นค่าใช้จ่ายหรือรายได้ในงวดนั้น

นโยบายการบัญชีดังกล่าวข้างต้นเริ่มถือปฏิบัติในปีบัญชี 2554 (หมายเหตุ 2.2)

4. การบริหารความเสี่ยง

4.1 ข้อมูลความเสี่ยงธนาคาร

หลักการบริหารความเสี่ยงและแนวทางปฏิบัติในการบริหารความเสี่ยง ประกอบด้วย

4.1.1 การกำหนดกรอบการบริหารความเสี่ยงที่ชัดเจน

คณะกรรมการธนาคารอนุมัติกรอบการบริหารความเสี่ยงองค์กรซึ่งครอบคลุมถึงแนวทางการบริหารความเสี่ยงทุกประเภทเพื่อเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานและสร้างสภาพแวดล้อมที่ดีเพื่อให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร

4.1.2 การกำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบ ดังนี้

- การระบุความเสี่ยง เป็นการวิเคราะห์เพื่อระบุความเสี่ยง สาเหตุ ปัจจัยภายในและภายนอกที่ทำให้เกิดความเสียหายซึ่งจะส่งผลกระทบต่อธนาคารไม่บรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ที่กำหนดไว้

emp.

- การประเมินและวัดระดับความเสี่ยง เป็นการประเมินและวัดระดับความเสี่ยงโดยคำนึงถึงโอกาส (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ทั้งความเสี่ยงก่อนการควบคุม (Inherent Risk) และความเสี่ยงที่เหลืออยู่หลังการควบคุม (Residual Risk)

- การจัดการความเสี่ยง เป็นการกำหนดวิธีการควบคุมและลดความเสี่ยง ซึ่งคำนึงถึงระดับความรุนแรงของความเสี่ยงเป็นสำคัญ โดยพิจารณาถึงความคุ้มค่าหรือผลตอบแทนที่ได้รับ เพื่อให้ความเสี่ยงอยู่ในระดับที่ธนาคารยอมรับได้และให้สอดคล้องกับนโยบายและกลยุทธ์ในการบริหารความเสี่ยงของธนาคาร

- การติดตามและรายงานความเสี่ยง เป็นการกำหนดให้มีระบบการติดตามผลการควบคุมความเสี่ยงที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อประโยชน์ในการป้องกันและควบคุมความเสียหายได้อย่างทัน่วงที

4.1.3 การกำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยงและระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้

ธนาคารกำหนดตัวชี้วัดความเสี่ยง ตลอดจนระดับความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Appetite) และระดับความเบี่ยงเบนของความเสี่ยงที่องค์กรยอมรับได้ (Risk Tolerance) สำหรับความเสี่ยงแต่ละด้าน เพื่อเป็นแนวทางในการกำกับดูแลและควบคุมให้การบริหารความเสี่ยงของธนาคารอยู่ในระดับที่ธนาคารยอมรับได้

4.1.4 การมีส่วนร่วมรับผิดชอบในการบริหารความเสี่ยงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

ธนาคารตระหนักดีว่าบุคลากรทุกคนรวมทั้งกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานมีหน้าที่รับผิดชอบต่อการบริหารความเสี่ยงในด้านต่างๆ ทั้งภายในหน่วยงานของตน รวมทั้งที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงาน จึงได้มีการสื่อสารและสร้างความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการและกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้แก่พนักงานทุกคนอย่างทั่วถึง

4.1.5 การทำให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของวัฒนธรรมองค์กร

ธนาคาร ได้จัดทำระเบียบว่าด้วยจริยธรรมของพนักงาน ซึ่งครอบคลุมจริยธรรมของพนักงานและผู้บริหาร ตลอดจนบทลงโทษ ซึ่งสอดคล้องกับหลักกฎหมาย และจัดให้มีจรรยาบรรณสำหรับพนักงานและผู้บริหาร ซึ่งประกอบด้วยจริยธรรมของพนักงาน ระเบียบว่าด้วยการป้องกันการขัดแย้งทางผลประโยชน์ และหลักเกณฑ์การให้สินเชื่อหรือลงทุนในกิจการที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง โดยมีเป้าหมายสูงสุด คือ เพื่อให้มีกระบวนการบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งในกระบวนการปฏิบัติงานประจำวันและวัฒนธรรมองค์กรของธนาคาร

4.2 การบริหารความเสี่ยงด้านต่างๆ ของธนาคาร

ข้อมูลความเสี่ยงของธนาคาร

4.2.1 ความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Risk) คือ ความเสี่ยงที่เกิดจากการที่คู่สัญญา (Counterparty) ของธนาคารไม่สามารถปฏิบัติตามเงื่อนไขและข้อตกลงในสัญญาที่ได้ตกลงร่วมกันไว้ ทำให้ไม่สามารถชำระหนี้ได้ตามกำหนด และอาจส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร โดยความเสี่ยงด้านเครดิตมีมูลค่าตามที่แสดงไว้ด้านสินทรัพย์ในงบแสดงฐานะการเงินหลังจากหักสำรองค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญแล้ว (หมายเหตุ 7.6) และไม่มีความเสี่ยงจากการกระจุกตัวด้านเครดิตที่เป็นนัยสำคัญ ซึ่งธนาคารมีนโยบายการให้สินเชื่ออย่างมีคุณภาพ ที่เหมาะสมกับการผลิตของลูกค้าอย่างครบวงจรตลอดห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain) และใช้อัตราดอกเบี้ยที่เป็นการสะท้อนความเสี่ยงของสินเชื่อ มีการพัฒนากระบวนการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยกำหนดให้มีการประเมินความเสี่ยงผลิตภัณฑ์เดิมและผลิตภัณฑ์ใหม่อย่างสม่ำเสมอ เพื่อกำหนดทบทวนมาตรการ ในการกำกับดูแล มีการทบทวนและปรับปรุงนโยบาย และคู่มือการบริหารความเสี่ยงด้านเครดิต ติดตามและรายงานผลการบริหารความเสี่ยง เพื่อควบคุมความเสี่ยงด้านเครดิตของธนาคารให้สอดคล้องกับธุรกรรมและกระบวนการใหม่ๆ รวมทั้ง การพัฒนาประสิทธิภาพของเครื่องมือบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตอย่างต่อเนื่อง เพื่อสนับสนุนทั้งด้านการวิเคราะห์ ประเมิน ติดตาม และรายงานความเสี่ยง อาทิ ระบบวิเคราะห์เงินกู้ (Credit Analysis System) ระบบประเมินความเสี่ยงด้านเครดิต (Credit Scoring and Credit Risk Rating) และการบริหารพอร์ตสินเชื่อ (Credit Portfolio Management) เป็นต้น เพื่อเสริมสร้างให้ระบบบริหารความเสี่ยงด้านเครดิตของธนาคารได้มาตรฐานตามหลักเกณฑ์ของธนาคารแห่งประเทศไทย และรองรับการบริหารความเสี่ยงตามแนวทางของหลักเกณฑ์ Basel II

4.2.2 ความเสี่ยงด้านตลาด (Market Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่ธนาคารอาจได้รับความเสียหาย เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงมูลค่าทั้งที่อยู่ในงบดุลและนอกงบดุลที่เกิดจากการเคลื่อนไหวของอัตราดอกเบี้ย อัตราแลกเปลี่ยน ราคาตราสารทุน ที่มีผลกระทบในทางลบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร โดยประเภทของความเสี่ยงด้านตลาดแบ่งได้เป็น 3 ประเภท ดังนี้

1) ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย (Interest Rate Risk) เป็นความเสี่ยงที่รายได้หรือเงินกองทุนได้รับผลกระทบในทางลบจากการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ยของรายการสินทรัพย์ หนี้สิน และรายการนอกงบดุล ทั้งหมดที่มีความอ่อนไหวต่ออัตราดอกเบี้ย (Rate Sensitive Items) ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ (Net Interest Income) โดยในปีบัญชี 2554 ธนาคารได้มีการบริหารความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยให้สอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางการเงินและเหมาะสมกับการดำเนินงานของธนาคาร ส่งผลให้ความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ยของธนาคารอยู่ในระดับต่ำ และอยู่ภายใต้เพดานความเสี่ยงที่ได้รับการอนุมัติ

2) ความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ (Foreign Exchange Rate Risk) เป็นความเสี่ยงที่รายได้หรือเงินกองทุนได้รับผลกระทบในทางลบ เนื่องจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยน การทำธุรกรรมในสกุลเงินต่างประเทศ หรือการมีสินทรัพย์หรือหนี้สินในเงินสกุลต่างประเทศ ทั้งนี้ จากการที่ธนาคารไม่มีนโยบายในการเก็งกำไรจากอัตราแลกเปลี่ยน โดยกำหนดให้มีการดำรงเงินตราสกุลต่างประเทศ เพื่อรองรับการทำธุรกรรมซื้อขายเงินตราต่างประเทศกับลูกค้าเท่านั้น ทำให้ธนาคารได้รับผลกระทบจากความผันผวนของอัตราแลกเปลี่ยนน้อยมาก และไม่มีนัยสำคัญ การบริหารความเสี่ยงด้านอัตราแลกเปลี่ยนอยู่ในระดับต่ำ และอยู่ภายใต้เพดานความเสี่ยงที่ได้รับการอนุมัติ

3) ความเสี่ยงด้านราคา (Price Risk) เป็นความเสี่ยงที่รายได้หรือเงินกองทุนได้รับผลกระทบในทางลบ เนื่องจากการเปลี่ยนแปลงของราคาตราสารหนี้และตราสารทุน ทำให้มูลค่าของพอร์ต เงินลงทุนเพื่อค้าและเพื่อขาย ซึ่งมีวัตถุประสงค์เพื่อทำกำไรของธนาคารลดลง ทั้งนี้ ในปีบัญชี 2554 ธนาคารมีการติดตามภาวะการลงทุนในตลาดตราสารหนี้อย่างใกล้ชิด เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงจากการลงทุนในตลาดตราสารหนี้สอดคล้องกับนโยบายการลงทุนในตลาดตราสารหนี้ กอปรกับธนาคารลงทุนในธุรกรรมตราสารหนี้ไม่มากนัก ทำให้ความเสี่ยงจากราคาตราสารทุนของธนาคารยังอยู่ในระดับต่ำ และอยู่ภายใต้เพดานความเสี่ยงที่ได้รับการอนุมัติ

สำหรับมาตรการและเครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด สามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยการกำหนดเพดานความเสี่ยงด้านตลาด ตลอดจนการใช้เครื่องมือในการบริหารความเสี่ยงด้านตลาด เช่น Repricing Gap ในการประเมินความเสี่ยงด้านอัตราดอกเบี้ย เพื่อให้ทราบถึงผลกระทบที่มีต่อรายได้ดอกเบี้ยสุทธิ (NII) ของธนาคารหากมีการเปลี่ยนแปลงอัตราดอกเบี้ย การทำ Back Test เพื่อทดสอบความแม่นยำของเครื่องมือที่ใช้วัด การทดสอบภาวะวิกฤติ (Stress testing) โดยการจำลองสถานการณ์ที่อาจเกิดขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรุนแรงของปัจจัยเสี่ยงด้านตลาดที่อาจส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคาร

4.2.3 ความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง (Liquidity Risk) หมายถึง ความเสี่ยงที่ธนาคารจะไม่สามารถชำระหนี้สินหรือภาระผูกพันที่ถึงกำหนด เนื่องจากไม่สามารถเปลี่ยนสินทรัพย์เป็นเงินสดได้ทันเวลา หรือ ไม่สามารถจัดหาเงินทุนได้อย่างเพียงพอ หรือสามารถจัดหาเงินทุนได้แต่ด้วยต้นทุนที่สูงเกินกว่าระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อรายได้และเงินกองทุนของธนาคารทั้งในปัจจุบันและอนาคต ในปีบัญชี 2554 ธนาคารมีกระบวนการในการบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องอย่างต่อเนื่อง โดยพิจารณาจากประมาณการกระแสเงินสดเข้า-ออก และนำมาวิเคราะห์ คาดการณ์แนวโน้มระดับสภาพคล่อง โดยการวิเคราะห์ความอ่อนไหวของกระแสเงินสด (Sensitivity Analysis) ภายใต้สถานการณ์ต่างๆ ทั้ง Base Case Most Likely Case และ Worst Case พร้อมทั้งจัดทำ Stress Test อีกทั้งมีการวิเคราะห์ผลต่าง (Gap Analysis) ของกระแสเงินสดรับและจ่าย เพื่อนำมาประเมินระดับสภาพคล่องในแต่ละช่วงเวลาสำหรับดูความเพียงพอของปริมาณสินทรัพย์สภาพคล่องที่สำรองรับความต้องการใช้เงินทุนของธนาคาร นอกจากนี้ ธนาคารได้กำหนดเพดานความเสี่ยง (Risk Limit) ในการดำรงสินทรัพย์สภาพคล่องขั้นต่ำ โดยมีการกำหนด Early Warning Signal และระดับสภาพคล่องที่เหมาะสม รวมทั้ง มีแผนสำรองฉุกเฉินกรณีเกิดวิกฤติ เพื่อใช้เป็นเครื่องมือในการควบคุมและบริหารจัดการความเสี่ยงด้านสภาพคล่อง การรายงานความเสี่ยงต่อคณะกรรมการบริหารสินทรัพย์และหนี้สิน (ALCO) คณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (RMC) คณะกรรมการธนาคาร ผู้บริหาร ส่งผลให้การบริหารความเสี่ยงด้านสภาพคล่องของธนาคารอยู่ในระดับที่กำหนดไว้ภายใต้เพดานความเสี่ยงที่ได้รับการอนุมัติ

5. การดำรงเงินกองทุน

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
เงินกองทุนชั้นที่ 1		
ทุนที่ออกและเรียกชำระแล้ว	49,243.86	47,452.34
ทุนสำรองตามกฎหมาย	5,795.21	4,905.21
กำไรสุทธิคงเหลือหลังการจัดสรร	27,636.14	29,372.68
รวมเงินกองทุนตามกฎหมาย	<u>82,675.21</u>	<u>81,730.23</u>

ตามข้อกำหนดของกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงกองทุนของ ธ.ก.ส. พ.ศ. 2551 กำหนดให้ธนาคารดำรงเงินกองทุนเป็นอัตราส่วนกับสินทรัพย์และภาระผูกพัน ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 8.50 โดยมีเงื่อนไขว่า เงินกองทุนชั้นที่ 1 ต้องเป็นอัตราส่วนไม่ต่ำกว่าร้อยละ 4.25 ของสินทรัพย์และภาระผูกพันดังกล่าว ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 ธ.ก.ส. ดำรงอัตราส่วนเงินกองทุนตามเกณฑ์ที่กำหนด ดังนี้

	อัตราส่วนร้อยละ	
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
เงินกองทุนทั้งสิ้น	10.39	13.97
เงินกองทุนชั้นที่ 1	10.39	13.97

6. ประมวลการและข้อสมมติฐาน

ในการจัดทำงบการเงินให้เป็นไปตามหลักการบัญชีที่รับรองทั่วไป ธ.ก.ส. ต้องใช้การประมาณ และตั้งข้อสมมติฐานหลายประการ ซึ่งมีผลกระทบต่อการกำหนดนโยบายและการรายงานจำนวนเงินที่เกี่ยวกับสินทรัพย์หนี้สิน รายได้และค่าใช้จ่าย และการเปิดเผยข้อมูลเกี่ยวกับสินทรัพย์และหนี้สินที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งผลที่เกิดขึ้นจริงอาจแตกต่างไปจากจำนวนที่ประมาณไว้

ประมวลการและข้อสมมติฐานที่ใช้ในการจัดทำงบการเงินจะได้รับการทบทวนอย่างสม่ำเสมอ การปรับประมวลการทางบัญชีจะบันทึกในงวดปีบัญชีที่การประมวลการดังกล่าวได้รับการทบทวน หากการปรับประมวลการกระทบเฉพาะงวดนั้นๆ และจะบันทึกในงวดที่ปรับและงวดในอนาคต หากการปรับประมวลการกระทบทั้งงวดปัจจุบันและอนาคต

7. ข้อมูลเพิ่มเติม

7.1 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2555			31 มีนาคม 2554		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ธนาคารแห่งประเทศไทย	10.65	143,340.00	143,350.65	23.40	237,270.00	237,293.40
ธนาคารพาณิชย์	266.71	44,350.00	44,616.71	335.40	8,150.00	8,485.40
อื่นๆ	379.93	-	379.93	462.88	1,500.00	1,962.88
รวม	<u>657.29</u>	<u>187,690.00</u>	<u>188,347.29</u>	<u>821.68</u>	<u>246,920.00</u>	<u>247,741.68</u>
บวก ดอกเบี้ยค้างรับ	0.01	81.54	81.55	0.01	64.47	64.48
รวมทั้งหมด	<u>657.30</u>	<u>187,771.54</u>	<u>188,428.84</u>	<u>821.69</u>	<u>246,984.47</u>	<u>247,806.16</u>

en/ll

รายการระหว่างธนาคาร - อื่นๆ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 จำนวนเงิน 379.93 ล้านบาท และ 462.88 ล้านบาท ได้รวมเงินฝากของกองทุนเคหะสงเคราะห์ จำนวน 0.20 ล้านบาท และ 0.19 ล้านบาท ตามลำดับ

เงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินได้รวมเงินคงเหลือของโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 (หมายเหตุ 7.26) ซึ่งมียอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 จำนวน 1,118.02 ล้านบาท และ 1,299.67 ล้านบาท ตามลำดับ และโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2554/2555 (หมายเหตุ 7.28) ซึ่งมียอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 จำนวน 3,976.72 ล้านบาท

7.2 เงินลงทุนสุทธิ ประกอบด้วย

7.2.1 เงินลงทุนเพื่อขาย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
	มูลค่ายุติธรรม	มูลค่ายุติธรรม
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ		
พันธบัตร ธปท.	-	399.55
พันธบัตรรัฐบาล	101.43	102.91
ตัวเงินคลัง	-	170.52
รวม	101.43	672.98
หัก ค่าเผื่อการปรับมูลค่า	(0.42)	(1.13)
รวมเงินลงทุนเพื่อขายสุทธิ	101.01	671.85

7.2.2 ตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด

	ราคาทุน ตัดจำหน่าย	ราคาทุน ตัดจำหน่าย
หลักทรัพย์รัฐบาลและรัฐวิสาหกิจ		
พันธบัตร ธปท.	38,306.48	33,747.82
พันธบัตรรัฐบาล	5,567.34	11,083.80
พันธบัตรรัฐวิสาหกิจ	4,430.31	3,050.60
ตัวเงินคลัง	492.70	205.92
รวมตราสารหนี้ที่จะถือจนครบกำหนด	48,796.83	48,088.14

7.2.3 เงินลงทุนทั่วไป

	ราคาทุน	ราคาทุน
เงินลงทุนทั่วไป		
ตราสารทุนที่ไม่อยู่ในความต้องการของตลาดในประเทศ		
บริษัท ไทยธุรกิจเกษตร จำกัด	12.00	12.00
บริษัท ไทย - แอ็ค โกร เอ็กซ์เชนจ์ จำกัด	50.00	50.00
รวม	62.00	62.00
รวมเงินลงทุนสุทธิ	48,959.84	48,821.99

7.3 เงินให้สินเชื่อแก่ลูกหนี้ ประกอบด้วย

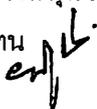
หน่วย : ล้านบาท

31 มีนาคม 2555 31 มีนาคม 2554

7.3.1 เงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและโครงการนโยบายรัฐ		
เงินให้สินเชื่อเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร		
เกษตรกร	590,063.72	515,785.91
สหกรณ์การเกษตร	83,831.69	35,479.36
กลุ่มเกษตรกร	160.48	119.32
รวมเงินให้สินเชื่อเกษตรกรและสถาบันเกษตรกร	<u>674,055.89</u>	<u>551,384.59</u>
เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ		
เกษตรกร	82,046.75	2,821.18
สหกรณ์การเกษตร	55.74	5.49
กลุ่มเกษตรกร	18.85	16.15
รวมเงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐ	<u>82,121.34</u>	<u>2,842.82</u>
รวมเงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกรและโครงการนโยบายรัฐ	<u>756,177.23</u>	<u>554,227.41</u>
7.3.2 ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน EU	<u>68.30</u>	<u>74.73</u>
7.3.3 เงินให้สินเชื่ออื่น		
ตั๋วเงินซื้อลด	302.73	414.10
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมนิติบุคคล	6,024.15	12,847.45
ลูกหนี้เงินกู้เคหะสงเคราะห์	3,811.37	3,567.69
ลูกหนี้เงินกู้กองทุนบรรเทาภาระหนี้สินพนักงาน	37.10	43.22
ลูกหนี้เงินกู้ใช้เงินฝากเป็นประกัน	8,457.72	5,849.85
ลูกหนี้อิสลามขายเชื่อ ผ่อนชำระ และเช่าซื้อ	439.94	460.62
ลูกหนี้เงินกู้โครงการธนาคารชุมชน	596.15	197.62
ลูกหนี้เงินกู้บัตรสินเชื่อ	0.04	-
รวมเงินให้สินเชื่ออื่น	<u>19,669.20</u>	<u>23,380.55</u>
รวมเงินให้สินเชื่อ	<u>775,914.73</u>	<u>577,682.69</u>

เงินให้สินเชื่อรวม ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 จำนวน 775,914.73 ล้านบาท และ 577,682.69 ล้านบาท ได้รวมเงินให้สินเชื่อนอกภาคการเกษตร จำนวน 98,111.12 ล้านบาท และ 40,970.21 ล้านบาท ตามลำดับ

เงินให้สินเชื่อโครงการนโยบายรัฐเป็นเงินที่ ธ.ก.ส. จ่ายสินเชื่อแก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร โดยได้รับเงินจาก ส่วนราชการ (หมายเหตุ 7.16) และเงินทุนของ ธ.ก.ส. ตามโครงการนโยบายของรัฐบาล โดย ธ.ก.ส. ได้รับค่าบริการและ ชดเชยต้นทุนของเงินกู้เป็นค่าตอบแทน

เงินให้สินเชื่อเกษตรกร สถาบันเกษตรกร โครงการนโยบายรัฐ และเงินให้สินเชื่ออื่น จำแนกตามประเภทการจัดชั้น
ลูกหนี้ ปรากฏดังนี้

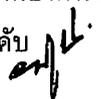
	หน่วย : ล้านบาท					
	31 มีนาคม 2555			31 มีนาคม 2554		
	ต้นเงิน	ค่าเผื่อนี้	อัตรา	ต้นเงิน	ค่าเผื่อนี้	อัตรา
	สงสัยจะสูญ	ร้อยละ		สงสัยจะสูญ	ร้อยละ	
		ค่าเผื่อฯ			ค่าเผื่อฯ	
เงินให้สินเชื่อที่ตั้งค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญตามเกณฑ์						
จัดชั้นปกติ	709,275.24	7,092.75	1	519,777.24	5,197.77	1
จัดชั้นกล่าวถึงเป็นพิเศษ	30,113.21	602.26	2	19,761.55	395.23	2
จัดชั้นต่ำกว่ามาตรฐาน	16,098.59	16,098.59	100	13,268.78	13,268.78	100
จัดชั้นสงสัย	5,213.75	5,213.75	100	7,314.93	7,314.93	100
จัดชั้นสงสัยจะสูญ	15,213.94	15,213.94	100	17,560.19	17,560.19	100
รวม	775,914.73	44,221.29	5.70	577,682.69	43,736.90	7.57
บวก ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้ตามความจำเป็น		107,667.07			87,307.22	
รวมค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญ		151,888.36			131,044.12	

ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้ตามความจำเป็น หมายถึง ค่าเผื่อนี้สงสัยจะสูญที่ตั้งไว้สำหรับลูกหนี้เงินกู้
ปรับโครงสร้างหนี้ ลูกหนี้ประสบภัยธรรมชาติ ลูกหนี้โครงการพักชำระหนี้และลูกหนี้ที่มีความไม่แน่นอนว่าจะเรียก
เก็บหนี้ได้

7.4 ดอกเบี้ยค้างรับ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
ดอกเบี้ยค้างรับเกษตรกร	10,628.44	8,425.82
ดอกเบี้ยค้างรับสหกรณ์การเกษตร	63.80	24.36
ดอกเบี้ยค้างรับกลุ่มเกษตรกร	0.18	0.22
ดอกเบี้ยค้างรับเงินกู้ใช้เงินฝากเป็นประกัน	116.18	67.21
ดอกเบี้ยค้างรับเงินกู้นิติบุคคล	7.29	71.83
ดอกเบี้ยค้างรับเงินกู้โครงการธนาคารชุมชน	0.41	0.11
ดอกเบี้ยค้างรับเงินกู้เคหะสงเคราะห์	0.95	0.54
รวม	10,817.25	8,590.09

ดอกเบี้ยค้างรับเกษตรกร สหกรณ์การเกษตร และกลุ่มเกษตรกร ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 รวมจำนวน
10,692.42 ล้านบาท และ 8,450.40 ล้านบาท ประกอบด้วย ดอกเบี้ยที่ยังไม่ถึงกำหนดชำระ จำนวน 9,648.84 ล้านบาท และ 7,367.74
ล้านบาท และดอกเบี้ยที่ถึงกำหนดชำระแล้ว จำนวน 1,043.58 ล้านบาท และ 1,082.66 ล้านบาท ตามลำดับ

7.5 รายได้รอตัดบัญชี ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
กำไรขายเช่าซื้อรอตัดบัญชี	2.78	3.24
กำไรขายผ่อนชำระรอตัดบัญชี	76.81	87.84
กำไรขายซื้อรอตัดบัญชี	0.29	0.88
รวม	79.88	91.96

7.6 ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
ต้นเงินเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และโครงการนโยบายรัฐ	146,603.42	125,235.76
ต้นเงิน EU อิสลามขายเช่าซื้อ ธนาคารชุมชน และเคหะสงเคราะห์	175.39	172.47
เงินให้กู้ยืมนิติบุคคล	5,109.55	5,635.89
รวม (หมายเหตุ 7.35)	151,888.36	131,044.12

การคำนวณค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญของลูกหนี้ที่มีหลักประกัน ธ.ก.ส. ได้คำนวณจากยอดคงเหลือของเงินให้สินเชื่อทั้งจำนวน โดยไม่ได้นำมามูลค่าหลักประกันมาใช้ในการคำนวณ

7.7 การปรับปรุงโครงสร้างหนี้ที่มีปัญหา

ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างหนี้สำหรับหนี้ที่มีปัญหาเพื่อผ่อนคลายภาระในการชำระหนี้ของลูกหนี้ และช่วยการประกอบอาชีพของลูกหนี้และเพิ่มขีดความสามารถในการชำระหนี้ของลูกหนี้พร้อมทั้งเป็นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพหนี้ของธนาคาร และเป็นการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ในส่วนที่ธนาคาร ไม่สูญเสียโดยวิธีการนำมูลหนี้ของสัญญาเดิมหลายสัญญาของลูกหนี้รายเดียวกันมาจัดทำเป็นสัญญาใหม่ โดยจัดทำเป็น 2 สัญญา สัญญาแรกรวมเฉพาะต้นเงินเดิมทุกสัญญา และคิดดอกเบี้ยตามอัตราปกติ ส่วนสัญญาที่สองรวมเฉพาะดอกเบี้ยรวมทุกสัญญาและไม่คิดดอกเบี้ย โดยกำหนดชำระคืนเงินกู้งวดใหม่ระยะเวลาไม่เกิน 20 ปี พร้อมทั้งจ่ายสินเชื่อเพื่อฟื้นฟูการประกอบอาชีพในกรณีรายที่จำเป็น ส่วนหลักเกณฑ์ขั้นต้นและวิธีการในการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ ได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการธนาคารและธนาคารแห่งประเทศไทยแล้ว

ตามมติคณะกรรมการ ธ.ก.ส. ในการประชุมครั้งที่ 7/2553 วันที่ 23 กรกฎาคม 2553 เห็นชอบให้ ธ.ก.ส. ดำเนินโครงการปรับปรุงโครงสร้างหนี้และฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรลูกหนี้ที่ไม่เป็นสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก.) และลูกหนี้ที่เป็นสมาชิก กฟก. (ที่แสดงความประสงค์ขอใช้แนวทางการปรับปรุงโครงสร้างหนี้ของ ธ.ก.ส.) โดยสถานะหนี้เป็นหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPL) หรือหนี้ดำเนินคดี นับเป็นรายสัญญา ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2552 ต้นเงินคงค้างไม่เกิน 2.5 ล้านบาทต่อราย และหนี้เงินกู้ทุกสัญญาของลูกหนี้ตามโครงการฟื้นฟูและพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและยากจน ณ วันที่ 31 มีนาคม 2553 และลูกหนี้มีหนี้ตามสัญญาพักหนี้มาจนถึงปัจจุบัน กำหนดแนวทางปรับปรุงโครงสร้างหนี้โดยนำต้นเงินครั้งหนึ่ง (ร้อยละ 50) ตั้งเป็นบัญชีรวมต้นเงิน (ต้นเงินปรับปรุงโครงสร้างหนี้) สำหรับต้นเงินที่เหลืออีกครึ่งหนึ่ง (ร้อยละ 50) ตั้งเป็นบัญชีรวมต้นเงิน (ต้นเงินพักรอการจัดการ) และนำดอกเบี้ยค้างชำระเดิมก่อนปรับปรุงโครงสร้างหนี้ตั้งเป็นบัญชีรวมดอกเบี้ย (ดอกเบี้ยพักรอการจัดการ)

ลูกหนี้เงินกู้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้คงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	จำนวนสัญญา	จำนวนเงิน
ลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้ - รวมต้นเงิน	408,604	41,541.13
- รวมดอกเบี้ย	257,610	23,669.16
- ฟื้นฟูการประกอบอาชีพ	3,455	319.15
รวม	669,669	65,529.44

ลูกหนี้ปรับปรุงโครงสร้างหนี้สัญญารวมต้นเงิน และสัญญาฟื้นฟูการประกอบอาชีพ จำนวน 41,860.28 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 7.09 ของลูกหนี้เงินกู้เกษตรกรทั้งหมด สำหรับสัญญา รวมดอกเบี้ยเป็นส่วนของดอกเบี้ยซึ่งไม่ได้รับรู้อย่างได้ตามบัญชีแล้ว แต่ ธ.ก.ส. ได้บันทึกค้ำไว้เป็นสัญญา รวมดอกเบี้ยด้วยรหัสโครงการ

7.8 ลูกหนี้ออกรอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐสุทธิ ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	หมายเหตุ	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
ลูกหนี้ออกรอการชดใช้ต้นเงินจาก อคส.	7.8.1	70,912.07	77,998.86
ลูกหนี้ออกรอการชดใช้ต้นเงินจาก อตค.	7.8.2	28,262.13	29,859.52
ลูกหนี้ออกรอการชดใช้ดอกเบี้ยจาก คชก.	7.8.3	288.37	7,336.48
ลูกหนี้โครงการประกันรายได้เกษตรกรสุทธิ	7.8.4	7.25	42,711.77
ลูกหนี้โครงการช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรผู้ปลูกข้าวในปี ปีการผลิต 2554/55	7.8.5	6,451.03	-
ลูกหนี้ออกรอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้ปี 2551	7.8.6	173.65	173.65
ลูกหนี้ออกรอการชดเชยดอกเบี้ยมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	7.8.7	296.64	161.98
ลูกหนี้ออกรอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการอุทกภัยปี 49	7.8.8	1,580.74	1,580.74
ลูกหนี้ออกรอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการอุทกภัยปี 51	7.8.9	873.73	880.82
ลูกหนี้ออกรอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการอุทกภัยปี 53	7.8.10	3,156.14	1,619.78
ลูกหนี้ออกรอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการอุทกภัยปี 54 (10 จังหวัดภาคใต้)	7.8.11	424.43	-
ลูกหนี้ออกรอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการเพื่อบริหารหนี้สินครัวเรือนปี 2552	7.8.12	841.57	849.59
ลูกหนี้โครงการอาสาสมัครที่ปรึกษาการเงินภาคครัวเรือน (หมอหนี้)	7.8.13	-	0.44
ลูกหนี้ออกรอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการจัดซื้อรถตัดอ้อย	7.8.14	26.28	-
ลูกหนี้โครงการประกันภัยข้าวในปี ปีการผลิต 2554	7.8.15	74.77	-
ลูกหนี้เงิน โครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตเกษตรกร	7.8.16	24.27	-
รวม		156,097.59	132,962.87
หัก ค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ - ลูกหนี้ออกรอการชดใช้จาก อคส.	7.35	-	(6,914.12)
รวมลูกหนี้ออกรอการชดใช้โครงการนโยบายรัฐสุทธิ		156,097.59	126,048.75

ในงวดนี้ ธ.ก.ส. ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อชำระหนี้ในโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปี 48 - 50 จำนวน 4,296.86 ล้านบาท โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี 47/48 48/49 49/50 และ 50/51 จำนวน 11,636.81 ล้านบาท โครงการระบายข้าว อคส. ปี 48/49 จำนวน 378.07 ล้านบาท และโครงการรับจำนำกุ้งขาวแวนนาไมปี 52 จำนวน 973.56 ล้านบาท รวมทั้งสิ้น จำนวน 17,285.30 ล้านบาท ดังนั้นค่าเผื่อหนี้สงสัยจะสูญ ที่ ธ.ก.ส. บันทึกไว้ในอัตราร้อยละ 40 ของต้นเงินในโครงการดังกล่าวจึงลดลง จำนวน 6,914.12 ล้านบาท

7.8.1 ลูกหนี้รอการชดใช้ต้นเงินจาก อคส. ๒.ก.ศ. ได้ร่วมมือกับองค์การคลังสินค้า (อคส.) ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรตามโครงการรับจำนำข้าว โครงการระบายข้าว โครงการรับจำนำกุ้งขาว มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

โครงการ	ระยะเวลาโครงการ	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
ข้าวเปลือกนาปรังปี 48	เม.ย.48 - มี.ค.55	-	358.43
ข้าวเปลือกนาปรังปี 49	มี.ค.49 - มี.ค.55	-	3,129.10
ข้าวเปลือกนาปรังปี 50	มี.ค.50 - มี.ค.55	-	809.33
ข้าวเปลือกนาปี 47/48	ก.ย.47 - มี.ค.55	-	3,775.95
ข้าวเปลือกนาปี 48/49	พ.ย.48 - มี.ค.55	-	7,516.06
ข้าวเปลือกนาปี 49/50	พ.ย.49 - มี.ค.55	-	304.48
ข้าวเปลือกนาปี 50/51	พ.ย.50 - มี.ค.55	-	40.32
ระบายข้าว อคส. ปี 48/49	พ.ย.48 - มี.ค.55	-	378.07
กุ้งขาวแวนนาไมปี 52	ก.ค.52 - มี.ค.55	-	973.56
รวม โครงการที่ตั้งค่าเผื่อฯ		-	17,285.30
ข้าวเปลือกนาปรังปี 51	มิ.ย.51 - มี.ค.55	19,221.10	25,017.87
ข้าวเปลือกนาปรังปี 52	มี.ค.52 - มี.ค.55	27,398.85	34,832.85
ข้าวเปลือกนาปี 54/55	ต.ค.54 - ก.ย.55	23,429.19	-
รับฝากข้าวปี 52/53 (เปลี่ยนระยะเวลา)	พ.ย.52 - ก.ย.53	862.93	862.84
รวม โครงการที่ไม่ตั้งค่าเผื่อฯ		70,912.07	60,713.56
รวม		70,912.07	77,998.86

7.8.2 ลูกหนี้รอการชดใช้ต้นเงินจาก อตก.

๒.ก.ศ. ได้ร่วมมือกับ อตก. ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรตามโครงการรับจำนำข้าวนาปรัง มีรายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

โครงการ	ระยะเวลาโครงการ	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
ข้าวเปลือกนาปรังปี 51	มิ.ย.51 - มี.ค.55	7,180.80	11,167.24
ข้าวเปลือกนาปรังปี 52	มี.ค.52 - มี.ค.55	11,560.13	18,692.28
ข้าวเปลือกนาปรังปี 54	ต.ค.54 - ก.ย.55	9,521.20	-
รวม		28,262.13	29,859.52

7.8.3 ลูกหนี้รอการชดใช้ดอกเบี้ยจาก คชก.

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 จำนวน 288.37 ล้านบาท และ 7,336.48 ล้านบาท ตามลำดับ ประกอบด้วยโครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปรัง โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี โครงการระบายข้าว โครงการรับจำนำกุ้งขาว ระยะเวลาตั้งแต่ ปี 2547 - 2552

7.8.4 ลูกหนี้โครงการประกันรายได้เกษตรกรสุทธิ

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 จำนวน 42,711.77 ล้านบาท และ 12,501.01 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจากโครงการประกันรายได้เกษตรกรประจำปีบัญชี 2552/2553 และ 2553/2554 โดย ธ.ก.ส. ดำรงจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับราคาอ้างอิงให้เกษตรกรแทนรัฐบาลไปก่อน (หมายเหตุ 7.25) มีรายละเอียดดังนี้

		31 มีนาคม 2555			31 มีนาคม 2554		
		เงินชดเชย	รับคืน	คงเหลือสุทธิ	เงินชดเชย	รับคืน	คงเหลือสุทธิ
		ส่วนต่าง	จากรัฐบาล		ส่วนต่าง	จากรัฐบาล	
โครงการมันสำปะหลังปี 2552/2553	(รอบที่ 1)	2,433.77	2,433.77	-	2,433.75	2,433.72	0.03
โครงการข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ปี 2552/2553	(รอบที่ 1)	5,637.08	5,637.08	-	5,637.08	5,637.01	0.07
โครงการข้าวเปลือก 2552/2553	(รอบที่ 1)	28,586.02	28,586.02	-	28,510.71	28,510.38	0.33
โครงการข้าวเปลือกนาปรัง 2552/2553	(รอบที่ 2)	19,302.79	8,190.70	11,112.09	19,301.99	6,801.41	12,500.58
โครงการข้าวเปลือก 2553/2554	(รอบที่ 1)	36,009.15	36,009.15	-	35,470.56	35,470.56	-
โครงการข้าวเปลือกนาปรัง 2553/2554	(รอบที่ 2)	31,626.02	26.34	31,599.68	-	-	-
รวม		123,594.83	80,883.06	42,711.77	91,354.09	78,853.08	12,501.01

7.8.5 ลูกหนี้โครงการช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรผู้ปลูกข้าวนาปี ปีการผลิต 2554/55

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 จำนวนเงิน 6,451.03 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ได้จ่ายเงินช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่เพาะปลูกข้าวนาปี 2554/55 กรณีที่เก็บเกี่ยวและจำหน่ายผลผลิตไปก่อนเริ่มโครงการรับจำนำผลผลิตข้าวนาปี 2554/55 ซึ่งเป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 27 กันยายน 2554 โดยจ่ายเงินช่วยเหลือในอัตราตันละ 1,437 บาท ทั้งนี้รัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ ธ.ก.ส. โดยมีเกษตรกรได้รับความช่วยเหลือตามโครงการ จำนวน 337,514 ราย

7.8.6 ลูกหนี้โครงการชดเชยดอกเบี้ยโครงการพักชำระหนี้ปี 2551

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 จำนวนเงิน 173.65 ล้านบาท และ 173.65 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการ โครงการฟื้นฟูและพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและยากจนตามนโยบายของรัฐบาลเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยที่มีหนี้ต้นเงินกู้คงเหลือรวมกันทุกสัญญารายละไม่เกิน 100,000 บาท และมีปัญหาหนี้ค้างชำระอันเนื่องมาจากเหตุสุจริตและจำเป็น เกษตรกรลูกค้าต้องสมัครใจและแสดงความประสงค์เข้าร่วมโครงการและต้องจัดทำแผนฟื้นฟูอาชีพ ตลอดระยะเวลา 2 ปี เพื่อให้สามารถพัฒนาขีดความสามารถในการชำระหนี้ได้หลังจากสิ้นสุดการพักหนี้แล้ว เกษตรกรลูกค้าที่เข้าโครงการฟื้นฟูและพักหนี้ ไม่ต้องชำระต้นเงินกู้และดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2551 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2553 เป็นระยะเวลา 2 ปี มีลูกค้าเข้าร่วมโครงการจำนวน 283,074 ราย รัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ ธ.ก.ส. ในอัตราดอกเบี้ย MRR

7.8.7 ลูกหนี้โครงการชดเชยดอกเบี้ยมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 จำนวนเงิน 296.64 ล้านบาท และ 161.98 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบปัญหาความเดือดร้อนไม่สามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติอันเนื่องมาจากเหตุการณ์ความไม่สงบในพื้นที่ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ประกอบด้วย จังหวัด ยะลา ปัตตานี และนราธิวาส ระยะเวลาในการดำเนินการตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 - วันที่ 31 มีนาคม 2552 รวม 2 ปี ทั้งนี้จะต้องประเมินสถานการณ์ความไม่สงบทุกปี เพื่อกำหนดแนวทางและมาตรการในการให้ความช่วยเหลือตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น ซึ่งเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการเป็นเกษตรกรทุกรายที่มียอดหนี้ค้างเพียงวันที่ 25 ธันวาคม 2550 หักชำระต้นเงินและดอกเบี้ยในส่วน of ต้นเงินที่ไม่เกิน 200,000 บาท เป็นระยะเวลาตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2550 - วันที่ 31 มีนาคม 2552 รวม 2 ปี โดยรัฐบาลจะชดเชยดอกเบี้ยให้กับ ธ.ก.ส. แทนเกษตรกรทุกราย ในอัตราดอกเบี้ย MRR

ต่อมาคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2552 ได้มีมติรับทราบและเห็นชอบมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรลูกหนี้ ธ.ก.ส. 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ ตามที่สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติเสนอ โดยมีสาระสำคัญของแนวทางการช่วยเหลือ ดังนี้

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 ธันวาคม 2550 ซึ่งได้สิ้นสุดลงเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2552 ให้มีการขยายระยะเวลาต่อไปอีก 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2552 ถึงวันที่ 31 มีนาคม 2555 ให้ความช่วยเหลือพักชำระหนี้เกษตรกรที่เป็นลูกหนี้ ธ.ก.ส. ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ โดย ธ.ก.ส.จะเป็นผู้รับภาระดอกเบี้ยแทนในส่วนของเงินต้นที่ไม่เกิน 200,000 บาท ในปีแรก และรัฐบาลจะเป็นผู้ชดเชยค่าดอกเบี้ยในปีที่ 2 และ 3 สำหรับดอกเบี้ยในส่วนที่เงินต้นเกิน 200,000 บาท ให้เกษตรกรรับภาระเอง โดยรัฐบาลชดเชยให้ ธ.ก.ส. ในอัตราดอกเบี้ย MRR มีเกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน 63,018 ราย เป็นเกษตรกรที่อยู่ในหลักเกณฑ์ที่สามารถเบิกเงินชดเชยได้ 36,353 ราย

7.8.8 ลูกหนี้ออกรอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการอุทกภัยปี 49

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 จำนวนเงิน 1,580.74 ล้านบาท และ 1,580.74 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัยในปี 2549 โดยขยายเวลาการชำระหนี้และงดคิดดอกเบี้ยเงินกู้เป็นเวลา 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2549 - วันที่ 31 มีนาคม 2552 โดยรัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ ธ.ก.ส. ในอัตรา MRR - 1 มีเกษตรกรได้รับความช่วยเหลือ จำนวน 114,226 ราย

7.8.9 ลูกหนี้ออกรอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการอุทกภัยปี 51

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 จำนวนเงิน 873.73 ล้านบาท และ 880.82 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัยในปี 2551 โดยขยายเวลาการชำระหนี้และงดคิดดอกเบี้ยเงินกู้เป็นเวลา 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2551 - วันที่ 31 มีนาคม 2554 โดยรัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ ธ.ก.ส. ในอัตรา MRR - 1 มีเกษตรกรได้รับความช่วยเหลือ จำนวน 21,847 ราย

7.8.10 ลูกหนี้ออกรอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการอุทกภัยปี 53

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 จำนวนเงิน 3,156.14 ล้านบาท และ 1,619.78 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัยในปี 2553 โดยขยายเวลาการชำระหนี้และงดคิดดอกเบี้ยเงินกู้เป็นเวลา 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2553 - วันที่ 31 มีนาคม 2556 โดยรัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ ธ.ก.ส. ในอัตรา MRR - 1 มีเกษตรกรได้รับความช่วยเหลือ จำนวน 182,033 ราย

7.8.11 ลูกหนี้ออกรอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการอุทกภัยปี 54 (10 จังหวัดภาคใต้)

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 จำนวนเงิน 424.43 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบอุทกภัย วาตภัย และดินถล่ม (ภาคใต้) ในปี 2554 ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 เมษายน 2554 และลูกหนี้ด้านสถาบัน ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 13 ธันวาคม 2554 โดยขยายเวลาการชำระหนี้และงดคิดดอกเบี้ยเงินกู้เป็นเวลา 3 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2554 - วันที่ 31 มีนาคม 2557 โดยรัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ ธ.ก.ส. ในอัตรา MRR - 1 มีเกษตรกรได้รับความช่วยเหลือ จำนวน 42,139 ราย

กรณีเกษตรกรลูกหนี้ที่ประสบอุทกภัยปี 2554 ซ้ำซ้อนกับโครงการพักชำระหนี้ปี 2554 (ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้) ให้ได้รับสิทธิการช่วยเหลือตามโครงการอุทกภัยปี 2554 สำหรับเกษตรกรลูกหนี้ใน 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ที่ได้รับความช่วยเหลือตามมาตรการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรลูกหนี้ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้ (รหัส Y1/52) ให้ได้รับสิทธิการให้ความช่วยเหลือตามโครงการอุทกภัยปี 2554 ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2555 เนื่องจากการเบิกเงินชดเชยจะสิ้นสุดโครงการวันที่ 31 มีนาคม 2555 และเกษตรกรลูกหนี้จะไม่ได้รับสิทธิตามโครงการพักชำระหนี้

7.8.12 ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการเพลิงกระโดดสีน้ำตาล ปี 2552

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 จำนวนเงิน 841.57 ล้านบาท และ จำนวนเงิน 849.59 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจาก ธ.ก.ส. ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรลูกหนี้ที่ประสบภัยจากการระบาดของเพลิงกระโดดสีน้ำตาล ปี 2552 โดยการขยายระยะเวลาชำระหนี้ และงคคคดอกเบี้ยเงินกู้เป็นเวลา 2 ปี ตั้งแต่วันที่ 1 เมษายน 2552 - วันที่ 31 มีนาคม 2554 โดยรัฐบาลจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ ธ.ก.ส. ในอัตรา MRR-1 มีเกษตรกรได้รับความช่วยเหลือ จำนวน 42,142 ราย

7.8.13 ลูกหนี้โครงการอาสาสมัครที่ปรึกษาการเงินภาคครัวเรือน (หมอหนี่)

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2554 ลูกหนี้โครงการอาสาสมัครที่ปรึกษาการเงินภาคครัวเรือน (หมอหนี่) จำนวน 0.44 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจากการที่รัฐบาลได้มอบหมายให้ ธ.ก.ส. สร้างและพัฒนาบุคลากรอาสาสมัครในการทำหน้าที่ให้ความช่วยเหลือและแนะนำวางแผนในการแก้ไขปัญหาหนี้สิน ปัญหาหนี้นอกระบบ และการเข้าถึงแหล่งเงินทุนในระบบ โดยรัฐบาลจะรับภาระในส่วนเงินช่วยเหลือค่าใช้จ่ายของอาสาสมัคร ธ.ก.ส. จึงบันทึกค่าใช้จ่ายของโครงการที่เกิดขึ้นไว้ในบัญชีลูกหนี้ ต่อมารัฐบาลมีนโยบายให้หน่วยงานที่ดำเนินโครงการรับภาระค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เอง ดังนั้นในงวดนี้ ธ.ก.ส. จึงได้โอนลูกหนี้คงเหลือกลับมา จำนวน 0.44 ล้านบาท และค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นในงวดนี้ จำนวน 66.70 ล้านบาท รวมจำนวน 67.14 ล้านบาท บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายอื่นของ ธ.ก.ส. ทั้งจำนวน

7.8.14 ลูกหนี้รอการชดเชยดอกเบี้ยโครงการจัดซื้อรถตัดอ้อย

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 จำนวนเงิน 26.28 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจากการที่รัฐบาลได้มอบหมายให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการตามโครงการสินเชื่อสำหรับการจัดซื้อรถตัดอ้อยเพื่อแก้ไขปัญหาอ้อยไฟไหม้และการขาดแคลนแรงงาน โดยคณะรัฐมนตรีมีมติเมื่อวันที่ 20 ตุลาคม 2552 และวันที่ 7 กันยายน 2553 อนุมัติวงเงินกู้ปีละ 1,000 ล้านบาท ระยะเวลาโครงการ 3 ปี (1 ตุลาคม 2552 - 30 กันยายน 2555) โดยรัฐบาลจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ ธ.ก.ส. ในอัตรา MRR-2 โดยเรียกเก็บอัตรดอกเบี้ยจากผู้กู้ร้อยละ 2.00 ต่อปี และรัฐบาลเป็นผู้รับภาระส่วนต่างดอกเบี้ยเงินกู้ตามโครงการ ทั้งนี้รัฐบาลจะรับภาระชดเชยส่วนต่างดอกเบี้ยเงินกู้สิ้นสุดโครงการ ไม่เกินวันที่ 30 มิถุนายน 2561

7.8.15 ลูกหนี้โครงการประกันภัยข้าวนาปีปีการผลิต 2554

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 จำนวนเงิน 74.77 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจากการที่รัฐบาลได้มอบหมายให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 3 พฤษภาคม 2554 เห็นชอบให้เกษตรกรเข้าร่วมโครงการประกันภัยข้าวนาปี อัตราค่าเบี้ยที่สมาคมประกันวินาศภัยเสนออยู่ที่ 120 บาทต่อไร่ วงเงินคุ้มครอง 1,400 บาทต่อไร่ (อัตราเบี้ยประกันสุทธิรวมภาษีมูลค่าเพิ่มและอากรแสตมป์อยู่ที่ 129.47 บาทต่อไร่) โดยเก็บค่าเบี้ยเกษตรกรทั่วไป 60 บาทต่อไร่ สำหรับลูกค้า ธ.ก.ส. จัดเก็บ 50 บาทต่อไร่ ธ.ก.ส. สมทบให้ 10 บาทต่อไร่ รัฐอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัยในส่วนที่เกิน 60 บาทต่อไร่ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 จำนวนเงิน 73.02 ล้านบาท

ธนาคารได้จัดทำโครงการสร้างความรู้ความเข้าใจในด้านประกันภัยแก่เกษตรกร โดย ธ.ก.ส. ดำเนินการจัดประชุมชี้แจงโครงการประกันภัยข้าวนาปีปีการผลิต 2554 ให้แก่เกษตรกร สำหรับงบประมาณการจัดประชุมจำนวนทั้งสิ้น 3.80 ล้านบาท

มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 20 มิถุนายน 2554 เห็นชอบให้ ธ.ก.ส. ทดรองจ่ายค่าใช้จ่ายของรัฐบาลในการอุดหนุนค่าเบี้ยประกันภัย กระทรวงการคลังพิจารณาให้ ธ.ก.ส. เบิกเงินชดเชยสำหรับเงินที่ทอดรองจ่ายไปให้รัฐ ตามจำนวนที่จ่ายจริงพร้อมด้วยอัตราดอกเบี้ยในอัตรา FDR+1 % ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 จำนวนเงิน 1.75 ล้านบาท

7.8.16 ลูกหนี้เงินโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตเกษตรกร

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 จำนวนเงิน 24.27 ล้านบาท เป็นลูกหนี้ที่เกิดจากการที่รัฐบาลได้มอบหมายให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม 2554 เห็นชอบแนวทางการชดเชยส่วนต่างราคาปุ๋ยเคมีให้แก่เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการส่งเสริมการใช้ปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตเกษตรกร โดยครอบคลุมถึงพืชเกษตร ได้แก่ ข้าวเปลือกนาปี ข้าวโพด และ มันสำปะหลัง ในอัตรา กิโลกรัมละ 1.50 บาท (ตันละ 1,500 บาท) โดยเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการดังกล่าว ต้องเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนเป็นเกษตรกรตาม โครงการประกันรายได้กับกรมส่งเสริมการเกษตร โดยจะได้รับการชดเชยตามจำนวนพื้นที่เพาะปลูกที่มีสิทธิตามโครงการประกันรายได้และตามปริมาณปุ๋ยเคมีต่อไร่ที่เท่ากันทุกภาค ตามที่คณะกรรมการปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการผลิตของเกษตรกรพิจารณา กำหนด โดยให้ ธ.ก.ส. สාරองจ่ายไปพลาังก่อนและให้ ธ.ก.ส. ขอจัดสรรงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2555 ต่อไป วงเงินชดเชยต้นทุนเงินของ ธ.ก.ส. จำนวนประมาณ 115 ล้านบาท (FDR+1) วงเงินค่าอำนวยความสะดวกของ ธ.ก.ส. จำนวน 48 ล้านบาท วงเงินค่าดำเนินโครงการ (ค่าอบรม) จำนวน 288 ล้านบาท

7.9 ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ เป็นทรัพย์สินที่ได้มาจากการตีทรัพย์รับชำระหนี้และจากการขายทอดตลาดตามคำสั่งศาล

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2555			
	ยอดยกมา	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	คงเหลือ
ทรัพย์สินรอการขาย	99.72	-	0.96	98.76
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าทรัพย์สินรอการขาย	(28.34)	-	(0.42)	(27.92)
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	<u>71.38</u>	<u>-</u>	<u>0.54</u>	<u>70.84</u>

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2554			
	ยอดยกมา	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	คงเหลือ
ทรัพย์สินรอการขาย	112.23	-	12.51	99.72
หัก ค่าเผื่อการด้อยค่าทรัพย์สินรอการขาย	(24.73)	8.34	(4.73)	(28.34)
ทรัพย์สินรอการขายสุทธิ	<u>87.50</u>	<u>8.34</u>	<u>7.78</u>	<u>71.38</u>

7.10 ที่ดิน อาคารและอุปกรณ์สุทธิ ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2555								ที่ดิน อาคารและ อุปกรณ์สุทธิ
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม				
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	ค่าเสื่อมราคา	จำหน่าย	ยอดปลายงวด	
ที่ดิน	2,468.77	132.60	-	2,601.37	-	-	-	-	2,601.37
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	3,553.40	143.04	0.70	3,695.74	2,490.28	40.66	0.43	2,530.51	1,165.23
ส่วนต่อเติมอาคาร	284.38	-	0.38	284.00	275.15	3.37	0.25	278.27	5.73
ส่วนปรับปรุงอาคาร	965.18	216.92	45.29	1,136.81	338.61	109.51	44.13	403.99	732.82
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	3,672.38	276.75	307.79	3,641.34	2,937.21	309.52	306.26	2,940.47	700.87
ยานพาหนะ	1,879.07	346.46	158.78	2,066.75	1,258.59	139.03	153.53	1,244.08	822.67
สินทรัพย์ระหว่างดำเนินการ	1,641.00	1,248.26	443.49	2,445.77	-	-	-	-	2,445.77
รวม	14,464.18	2,364.03	956.43	15,871.78	7,299.84	602.09	504.60	7,397.32	8,474.46

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2554								ที่ดิน อาคารและ อุปกรณ์สุทธิ
	ราคาทุน				ค่าเสื่อมราคาสะสม				
	ยอดต้นงวด	เพิ่มขึ้น	จำหน่าย	ยอดปลายงวด	ยอดต้นงวด	ค่าเสื่อมราคา	จำหน่าย	ยอดปลายงวด	
ที่ดิน	2,431.56	37.21	-	2,468.77	-	-	-	-	2,468.77
อาคารและสิ่งปลูกสร้าง	3,514.05	39.57	0.22	3,553.40	2,369.14	121.35	0.21	2,490.28	1,063.12
ส่วนต่อเติมอาคาร	285.56	-	1.18	284.38	272.06	4.27	1.18	275.15	9.23
ส่วนปรับปรุงอาคาร	800.39	190.96	26.17	965.18	276.50	88.01	25.90	338.61	626.57
เครื่องตกแต่งและอุปกรณ์	3,406.22	530.60	264.44	3,672.38	2,709.50	489.55	261.84	2,937.21	735.17
ยานพาหนะ	1,850.77	143.06	114.76	1,879.07	1,145.73	221.23	108.37	1,258.59	620.48
สินทรัพย์ระหว่างดำเนินการ	1,107.81	989.69	456.50	1,641.00	162.23	-	162.23	-	1,641.00
รวม	13,396.36	1,931.09	863.27	14,464.18	6,935.16	924.41	559.73	7,299.84	7,164.34

7.11 สินทรัพย์ไม่มีตัวตนสุทธิ ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2555								สินทรัพย์ ไม่มีตัวตนสุทธิ
	ราคาทุน				ค่าตัดจำหน่ายสะสม				
	ต้นงวด	เพิ่ม(ลดลง)	ตัดจำหน่าย	ปลายงวด	ต้นงวด	เพิ่ม(ลดลง)	ตัดจำหน่าย	ปลายงวด	
ลิขสิทธิ์โปรแกรมคอมพิวเตอร์	413.87	28.32	5.11	437.08	336.64	27.63	5.11	359.16	77.92
	413.87	28.32	5.11	437.08	336.64	27.63	5.11	359.16	77.92

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2554								สินทรัพย์ ไม่มีตัวตนสุทธิ
	ราคาทุน				ค่าตัดจำหน่ายสะสม				
	ต้นงวด	เพิ่ม(ลดลง)	ตัดจำหน่าย	ปลายงวด	ต้นงวด	เพิ่ม(ลดลง)	ตัดจำหน่าย	ปลายงวด	
ลิขสิทธิ์โปรแกรมคอมพิวเตอร์	382.14	35.32	3.59	413.87	315.19	25.04	3.59	336.64	77.23
	382.14	35.32	3.59	413.87	315.19	25.04	3.59	336.64	77.23

7.12 สินทรัพย์อื่นสุทธิ ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
ลูกหนี้รอดำเนินการบอกเลิกสัญญาโครงการ CBS	756.69	756.69
หัก ค่าเผื่อค้ำประกันลูกหนี้รอดำเนินการบอกเลิกสัญญาโครงการ CBS	(756.69)	(756.69)
	-	-
ลูกหนี้อื่น	255.88	295.33
หัก ค่าเผื่อการค้ำประกันลูกหนี้รอการชดใช้	(33.12)	(27.36)
	222.76	267.97
ลูกหนี้เงินกองทุนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน	1,781.39	1,675.99
ลูกหนี้เงินทุนหมุนเวียนหนี้สินข้าราชการครู	514.20	751.57
ดอกเบี้ยเงินฝากจ่ายล่วงหน้า	262.77	0.30
ดอกเบี้ยค้างรับเงินลงทุน	191.22	183.54
เงินมัดจำ	7.17	5.39
ค่าใช้จ่ายล่วงหน้า	18.14	18.95
พัสดुकงคลัง	3.22	3.12
รายได้ค้างรับ - ค่าบริการโครงการประกันรายได้	-	503.68
รายได้ค้างรับ - ค่าบริการโครงการอื่นๆ	158.45	102.54
รายได้ค้างรับ - ชดเชยต้นทุนเงินโครงการนโยบายรัฐ	576.46	123.56
น้ำมันเชื้อเพลิง	0.22	0.17
สิทธิการเช่าสุทธิ	15.01	2.47
รวมสินทรัพย์อื่นสุทธิ	3,751.01	3,639.25

eng.

ลูกหนี้เงินกองทุนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน และลูกหนี้เงินทุนหมุนเวียนหนี้สินข้าราชการครู เป็นเงินที่
 ธ.ก.ส.จ่ายสินเชื่อ โดยได้รับเงินจากส่วนราชการตามโครงการนโยบายรัฐบาล ธ.ก.ส. ได้รับค่าบริการเป็นค่าตอบแทน

สิทธิการเช่าสุทธิ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 จำนวน 15.01 ล้านบาท และ 2.47 ล้านบาท ตามลำดับ ได้หักรายการ
 สิทธิการเช่าตัดบัญชีจำนวน 1.88 ล้านบาท และ 1.26 ล้านบาท ตามลำดับ

ธ.ก.ส. ได้บันทึกค่าเผื่อการค้ำของลูกหนี้รื้อดำเนินการบอกเลิกสัญญา CBS จำนวน 756.69 ล้านบาท เนื่องจาก
 ระบบ CBS ไม่สามารถใช้งานได้และ ธ.ก.ส. ได้บอกเลิกสัญญา ซึ่งอยู่ระหว่างการฟ้องร้องดำเนินคดีเรียกชดเชยมูลค่าทรัพย์สิน
 ตามโครงการจากคู่สัญญา และได้บันทึกค่าเผื่อการค้ำลูกหนี้อื่นสำหรับลูกหนี้รื้อการชดเชยที่ไม่เคลื่อนไหวเป็นเวลาเกินกว่า
 1 ปี ในอัตราร้อยละ 100 จำนวน 33.12 ล้านบาท

7.13 เงินรับฝาก ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
จ่ายเงินเมื่อทวงถาม	3,518.25	1,960.38
ออมทรัพย์	662,014.92	536,300.72
จ่ายเงินเมื่อสิ้นระยะเวลา		
- ไม่ถึง 6 เดือน	74,256.05	59,595.73
- 6 เดือนไม่ถึง 1 ปี	16,514.75	16,832.11
- 1 ปีขึ้นไป	13,067.96	2,083.58
บัตรเงินฝากทวีสิน	117,886.89	109,800.69
รวม	887,258.82	726,573.21

7.14 รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงินสุทธิ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท					
	31 มีนาคม 2555			31 มีนาคม 2554		
	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม	เมื่อทวงถาม	มีระยะเวลา	รวม
ตั๋วสัญญาใช้เงิน-ธนาคารพาณิชย์	300.00	1,500.00	1,800.00	300.00	-	300.00
ตั๋วสัญญาใช้เงิน-สถาบันการเงินเฉพาะกิจ	1,078.44	-	1,078.44	1,952.41	-	1,952.41
ตั๋วสัญญาใช้เงิน-ธนาคารอื่น	160.00	-	160.00	9,960.00	500.00	10,460.00
ตลาดซื้อคืนพันธบัตรภาคเอกชน	-	31,100.00	31,100.00	-	40,300.00	40,300.00
รวม	1,538.44	32,600.00	34,138.44	12,212.41	40,800.00	53,012.41

7.15 ตราสารหนี้ที่ออกและเงินกู้ยืม ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท					
	31 มีนาคม 2555			31 มีนาคม 2554		
	กำหนดชำระ ภายใน 1 ปี	กำหนดชำระ เกิน 1 ปี	รวม	กำหนดชำระ ภายใน 1 ปี	กำหนดชำระ เกิน 1 ปี	รวม
เงินกู้ในประเทศ	5.42	11,691.49	11,696.91	1,005.43	11,025.84	12,031.27
เงินกู้ต่างประเทศ						
เงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น (JBIC)	354.11	1,658.34	2,012.45	360.17	2,012.45	2,372.62
รวม	359.53	13,349.83	13,709.36	1,365.60	13,038.29	14,403.89

เงินกู้ในประเทศ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 จำนวน 11,696.91 ล้านบาท ประกอบด้วย เงินกู้จากกระทรวงการคลัง จำนวน 25.84 ล้านบาท เงินกู้จาก ธ.ป.ท. จำนวน 671.07 ล้านบาท และออกพันธบัตร ธ.ก.ส. จำนวน 11 ครั้งๆ ละ 1,000 ล้านบาท รวมจำนวน 11,000 ล้านบาท มีรายละเอียด ดังนี้

1. เงินกู้จากกระทรวงการคลัง (โครงการรัฐบัญญัติ 480) เป็นเงินกู้เพื่อให้เกษตรกรกู้ระยะสั้นและปานกลาง เฉพาะภาคตะวันออกเฉียงเหนือ วงเงิน 116.42 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 3.25 ต่อปี คงเหลือจำนวน 7.51 ล้านบาท โดยมีกำหนดชำระคืนต้นเงินกู้ ทุกวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปีๆ ละ 3.76 ล้านบาท ซึ่งมีกำหนดชำระงวดสุดท้ายวันที่ 31 ธันวาคม 2556 และเงินกู้จากกระทรวงการคลัง (งบประมาณรายจ่ายปี 2516) เป็นเงินกู้เพื่อให้เกษตรกรตามโครงการสินเชื่อการเกษตรระยะยาว วงเงิน 50 ล้านบาท อัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ต่อปี คงเหลือจำนวน 18.33 ล้านบาท โดยมีกำหนดชำระคืนต้นเงินกู้ทุกวันที่ 31 ธันวาคมของทุกปีๆ ละ 1.66 ล้านบาท ซึ่งมีกำหนดชำระงวดสุดท้ายวันที่ 31 ธันวาคม 2565

2. การออกพันธบัตร ธ.ก.ส. จำนวน 11 ครั้งๆ ละ 1,000 ล้านบาท รวมจำนวน 11,000 ล้านบาท ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน สำหรับต้นเงินชำระครั้งเดียวเมื่อครบกำหนด รายละเอียดดังนี้

หน่วย : ล้านบาท				
ครั้งที่/ปี	อายุพันธบัตร (ปี)	อัตราดอกเบี้ย % (ต่อปี)	ครบกำหนดชำระ	จำนวนเงิน
1/2551	5	4.45	25 กันยายน 2556	1,000.00
2/2551	7	4.55	25 กันยายน 2558	1,000.00
1/2552	6	3.55	5 กุมภาพันธ์ 2558	1,000.00
2/2552	8	3.97	5 กุมภาพันธ์ 2560	1,000.00
3/2552	10	4.29	5 กุมภาพันธ์ 2562	1,000.00
4/2552	6	3.60	19 กุมภาพันธ์ 2558	1,000.00
6/2552	10	4.29	19 กุมภาพันธ์ 2562	1,000.00
8/2552	7	4.20	25 กันยายน 2559	1,000.00
9/2552	8	4.25	25 กันยายน 2560	1,000.00
10/2552	9	4.29	25 กันยายน 2561	1,000.00
11/2552	5	3.90	6 ตุลาคม 2557	1,000.00
รวม				11,000.00

สำหรับพันธบัตร ธ.ก.ส. 2552 ครั้งที่ 5 ยกเลิกการประมูล

เงินกู้ต่างประเทศ เป็นเงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น (JBIC) ครั้งที่ 5 - 13 จำนวน 9 สัญญา ธ.ก.ส. ได้นำไปขายฝากกับธนาคารแห่งประเทศไทยทั้งจำนวน ยอดเงินกู้คงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 จำนวน 8,284.06 ล้านบาท เป็นเงินบาทจำนวน 2,012.45 ล้านบาท เฉพาะเงินกู้ตามสัญญา ครั้งที่ 5 ธ.ก.ส. ได้ตั้งประมาณการความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนไว้ตั้งแต่ปีบัญชี 2526 ซึ่ง ธ.ก.ส. ได้แจ้งถึงการรับรู้ประมาณการความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนเป็นรายได้ตามยอดเงินกู้ที่ผ่อนชำระสะสมถึงปีบัญชี 2553 จำนวน 171.85 ล้านบาท แสดงรวมอยู่ในรายการเงินกู้รัฐบาลญี่ปุ่น และเมื่อวันที่ 20 เมษายน 2554 ธ.ก.ส. จ่ายชำระหนี้เงินกู้ครั้งที่ 5 ซึ่งครบกำหนดชำระ ทั้งจำนวนเป็นเงิน 8.57 ล้านบาท และในงวดนี้รับรู้ประมาณการความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนเป็นรายได้จำนวน 0.02 ล้านบาท

สำหรับเงินกู้ตามสัญญาครั้งที่ 6-13 จำนวน 8,284.06 ล้านบาท เป็นเงินบาทจำนวน 2,012.45 ล้านบาท ธ.ก.ส. ไม่ได้ตั้งประมาณการความเสี่ยงในอัตราแลกเปลี่ยนไว้

ณ

7.16 เจ้าหนี้โครงการรัฐบาล

บ.ก.ส.ได้รับเงินจากส่วนราชการเพื่อจำนองเงินเชื่อให้แก่เกษตรกร สถาบันเกษตรกร และบุคคลทั่วไป (ข้าราชการครู) ตามนโยบายของรัฐบาล และนำเงินส่งคืนส่วนราชการเมื่อได้รับชำระหนี้เงินกู้จากเกษตรกร สถาบันเกษตรกร และบุคคลทั่วไป (ข้าราชการครู) จากการให้สินเชื่อโครงการพิเศษ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
เจ้าหนี้ค้ำปฎิภาระทรวง	0.47	0.49
เจ้าหนี้โครงการปรับระบบการเกษตร	5.26	5.39
เจ้าหนี้โครงการปลูกไม้ยืนต้นเศรษฐกิจทดแทนมันสำปะหลัง	1.65	1.70
เจ้าหนี้โครงการนำร่องเพื่อลดพื้นที่ปลูกมันสำปะหลัง	21.03	21.40
เจ้าหนี้บริหารจัดการผล ไม้	-	80.00
เจ้าหนี้แผนฟื้นฟูการเกษตร	469.92	474.71
เจ้าหนี้ตามแผนปรับโครงสร้างระบบผลิตการเกษตร	1,573.13	1,584.36
เจ้าหนี้เงินทุนหมุนเวียนหนี้สินข้าราชการครู	514.50	752.00
เจ้าหนี้กองทุนเพื่อการกู้ยืมแก่เกษตรกรและผู้ยากจน	1,802.23	1,722.14
รวม	4,388.19	4,642.19

7.17 กองทุนบำเหน็จ

เงินกองทุนบำเหน็จ เป็นเงินที่กันไว้ตามข้อบังคับกองทุนบำเหน็จ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อกันเงินไว้จ่ายให้กับพนักงานที่ออกจากงาน เงินกองทุนบำเหน็จมีการเปลี่ยนแปลง ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
ยอดยกมา	245.24	232.60
รับสมทบระหว่างปี	11.60	23.27
จ่ายบำเหน็จและ โอนไปกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ	(78.50)	(10.63)
ยอดคงเหลือปลายงวดตามภาระผูกพันที่ต้องจ่ายกรณีพนักงานออกจากงาน	178.34	245.24

7.18 เจ้าหนี้กองทุนธนาคาร

เจ้าหนี้กองทุนธนาคาร ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 จำนวน 2,223.23 ล้านบาท และ 2,332.13 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นเงินสมทบเข้ากองทุนตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ ธ.ก.ส. ครั้งที่ 3/2553 เมื่อวันที่ 26 มีนาคม 2553 ครั้งที่ 4/2554 เมื่อวันที่ 29 เมษายน 2554 และครั้งที่ 4/2555 เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2555 ซึ่งคณะกรรมการมีมติเห็นชอบหลักการ จัดสรรเงินจากรายได้หลังหักค่าใช้จ่ายเพื่อสมทบกองทุนสนับสนุนการวิจัย กองทุนสนับสนุนการพัฒนาการตลาดของ ลูกค้า กองทุนเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม กองทุนบรรเทาความเดือดร้อนผู้ประสบภัยธรรมชาติและภัยพิบัติ ในอัตราไม่เกินร้อยละ 20 ของรายได้สุทธิ หลังหักค่าใช้จ่าย โดยพิจารณาตามผลประกอบการและความเหมาะสมในแต่ละปี ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

	31 มีนาคม 2555				31 มีนาคม 2554			
	ยอดยกมา	รับสมทบ	จ่าย	คงเหลือ	ยอดยกมา	รับสมทบ	จ่าย	คงเหลือ
เจ้าหนี้กองทุนสนับสนุนการวิจัย	143.75	50.00	(8.54)	185.21	100.00	100.00	(56.25)	143.75
เจ้าหนี้กองทุนสนับสนุนการพัฒนาการตลาดของลูกค้า	800.00	-	(3.19)	796.81	500.00	300.00	-	800.00
เจ้าหนี้กองทุนเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม	477.32	-	(26.55)	450.77	300.00	200.00	(22.68)	477.32
เจ้าหนี้กองทุนบรรเทาความเดือดร้อนผู้ประสบภัยธรรมชาติและภัยพิบัติ	911.06	-	(120.62)	790.44	330.32	600.00	(19.26)	911.06
รวม	<u>2,332.13</u>	<u>50.00</u>	<u>(158.90)</u>	<u>2,223.23</u>	<u>1,230.32</u>	<u>1,200.00</u>	<u>(98.19)</u>	<u>2,332.13</u>

1) เจ้าหนี้กองทุนสนับสนุนการวิจัย

เงินกองทุนสนับสนุนการวิจัย เป็นเงินที่กันไว้ตามข้อบังคับกองทุนสนับสนุนการวิจัย โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อสนับสนุนงานวิจัยและพัฒนาของธนาคาร ในงวดนี้ ธ.ก.ส. จ่ายเงินสมทบเข้ากองทุน จำนวน 50 ล้านบาท ตามมติที่ประชุมคณะกรรมการ ธ.ก.ส. ครั้งที่ 4/2555 เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2555

2) เจ้าหนี้กองทุนสนับสนุนการพัฒนาการตลาดของลูกค้า

เงินกองทุนสนับสนุนการพัฒนาการตลาดของลูกค้า เป็นเงินที่กันไว้ตามข้อบังคับกองทุนสนับสนุนการพัฒนาการตลาดของลูกค้า โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อสนับสนุนกระบวนการเรียนรู้ เพื่อเพิ่มขีดความสามารถด้านการตลาดให้แก่ลูกค้า

3) เจ้าหนี้กองทุนเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม

เงินกองทุนเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม เป็นเงินที่กันไว้ตามข้อบังคับกองทุนเพื่อสังคมและสิ่งแวดล้อม โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ของเกษตรกร และชุมชนอย่างเป็นระบบ สนับสนุนการพัฒนาชุมชนต้นแบบตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงและทฤษฎีใหม่

4) เจ้าหนี้กองทุนบรรเทาความเดือดร้อนผู้ประสบภัยธรรมชาติและภัยพิบัติ

เงินกองทุนบรรเทาความเดือดร้อนผู้ประสบภัยธรรมชาติและภัยพิบัติ เป็นเงินที่กันไว้ตามข้อบังคับกองทุนบรรเทาความเดือดร้อนผู้ประสบภัยธรรมชาติและภัยพิบัติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาความเดือดร้อนของลูกหนี้ที่ประสบภัยธรรมชาติและภัยพิบัติ

7.19 เจ้าหนี้เงินสมทบเพื่อลดภาระการจ่ายเงินชดเชยของรัฐบาลโครงการพักชำระหนี้

คณะกรรมการ ธ.ก.ส. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 4/2555 เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2555 อนุมัติให้จัดสรรเงินจากรายได้สุทธิหลังหักค่าใช้จ่ายปีบัญชี 2554 จำนวน 4,500 ล้านบาท เป็นเงินสมทบเพื่อลดภาระการจ่ายเงินชดเชยของรัฐบาลโครงการพักชำระหนี้เกษตรกรรายย่อยและประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้คงค้างต่ำกว่า 500,000 บาท ตามนโยบายรัฐบาล เพื่อตัดบัญชีในปีถัดไปเป็นเวลา 3 ปี ๆ ละ 1,500 ล้านบาท (วันที่ 1 กันยายน 2555 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2558) เพื่อให้ ธ.ก.ส. มีความมั่นคง และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ฝากเงินและผู้มีส่วนได้เสีย (หมายเหตุ 7.37)

7.20 ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน

ธ.ก.ส. ได้ประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงาน ตามมาตรฐานการบัญชีฉบับที่ 19 เรื่องผลประโยชน์พนักงาน (หมายเหตุ 2.2 และ 3.15.2) ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
	<u>31 มีนาคม 2555</u>
ต้นทุนบริการในอดีต	3,743.81
ต้นทุนบริการปัจจุบัน	542.39
ผลประโยชน์จ่ายในงวด	(106.83)
รวมประมาณการหนี้สิน	<u>4,179.37</u>

ธ.ก.ส. บันทึกประมาณการหนี้สินผลประโยชน์พนักงานสำหรับต้นทุนบริการในอดีตโดยปรับกับกำไรสะสมยังไม่ได้จัดสรรยกมาต้นปี จำนวน 3,743.81 ล้านบาท ส่วนต้นทุนบริการปัจจุบัน บันทึกเป็นค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับพนักงานในงบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ จำนวน 435.56 ล้านบาท

ข้อสมมติฐานหลักในการประมาณการผลประโยชน์ของพนักงานเมื่อเกษียณอายุตามหลักคณิตศาสตร์ประกันภัย มีดังนี้

อัตราการขึ้นเงินเดือนเฉลี่ย	7.5%
อัตราการลาออกเฉลี่ย	0.5%
อัตราการคิดลด	4.5%

7.21 หนี้สินอื่น ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	<u>31 มีนาคม 2555</u>	<u>31 มีนาคม 2554</u>
แควซีเยร์เช็ค และเช็คของขั้วญ	524.21	582.09
เงินประกัน	21.68	27.55
ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	3,660.97	3,374.57
สำรองกองทุนประกันภัย	69.05	69.33
เจ้าหนี้ประกันรายได้เกษตรกรผลิตผล	-	3,205.12
เจ้าหนี้อื่น	3,802.63	5,690.97
รวม	<u>8,078.54</u>	<u>12,949.63</u>

เจ้าหนี้อื่น จำนวน 3,802.63 ล้านบาท เป็นเจ้าหนี้ออจ่ายคืนให้ส่วนราชการ จำนวน 1,354.62 ล้านบาท เจ้าหนี้และบุคคลภายนอก จำนวน 2,097.19 ล้านบาท และอื่นๆ จำนวน 350.82 ล้านบาท

enp

ในงวดนี้ธนาคารได้ดำเนินการ โอนบัญชีเข้าหนี้ภาระผูกพันกับรัฐบาล จำนวน 250 ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินที่ คณะกรรมการ ธ.ก.ส. มีมติในคราวประชุมครั้งที่ 11/2536 เมื่อวันที่ 25 พฤศจิกายน 2536 ให้ ธ.ก.ส.จัดสรรค่าใช้จ่ายประจำปี บัญชี 2536 เพื่อลดภาระการจ่ายเงินชดเชยของรัฐบาลที่ให้แก่ ธ.ก.ส.เข้าบัญชีกำไรสะสม ตามมติคณะกรรมการ ธ.ก.ส. ในคราว ประชุมครั้งที่ 2/2555 เมื่อวันที่ 21 กุมภาพันธ์ 2555 เนื่องจากได้รับเงินชดเชยจากรัฐบาลครบถ้วนจึงไม่ได้ใช้เงินเพื่อ วัตถุประสงค์ดังกล่าว

7.22 ทุนเรือนหุ้น ประกอบด้วย

	31 มีนาคม 2555		31 มีนาคม 2554	
	จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน (ล้านบาท)	จำนวนหุ้น	จำนวนเงิน (ล้านบาท)
หุ้นสามัญ				
กระทรวงการคลัง	491,409,951	49,141.00	473,648,146	47,364.81
สถาบันเกษตรกร	797,855	79.78	703,258	70.33
สถาบันการเงิน	300	0.03	300	0.03
เอกชน	228,711	22.87	169,790	16.98
รวม	492,436,817	49,243.68	474,521,494	47,452.15
หุ้นบุริมสิทธิ				
เอกชน	1,786	0.18	1,910	0.19
รวม	1,786	0.18	1,910	0.19
รวม	492,438,603	49,243.86	474,523,404	47,452.34

หุ้นสามัญ ในงวดนี้กระทรวงการคลังได้ใช้เงินปันผลที่ได้จาก ธ.ก.ส. ซื้อหุ้นเพิ่ม 17,761,805 หุ้น และสถาบัน เกษตรกรซื้อหุ้นเพิ่ม 94,597 หุ้น และเอกชน ซื้อหุ้นเพิ่ม 58,921 หุ้น รวมเป็นหุ้นสามัญเพิ่มขึ้นทั้งสิ้น 17,915,323 หุ้น จึงเป็น ทุนที่ออก และเรียกชำระเต็มมูลค่าแล้ว จำนวน 492,436,817 หุ้น เป็นเงิน 49,243.68 ล้านบาท (กระทรวงการคลังถือหุ้นร้อยละ 99.79)

หุ้นบุริมสิทธิ เป็นหุ้นที่ครบกำหนดไถ่ถอนแล้วทั้งจำนวนเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2549 ในงวดนี้เอกชนไถ่ถอนคืน จำนวน 124 หุ้น เป็นเงิน 12,400 บาท

7.23 การจัดสรรกำไรและการจ่ายเงินปันผล

ตามหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่ กค 0811.2/ล52 ลงวันที่ 21 มิถุนายน 2554 อนุมัติให้ ธ.ก.ส. จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีบัญชี 2553 ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
โบนัสกรรมการ	3.11
โบนัสพนักงาน	2,728.11
เงินปันผลหุ้นสามัญ (จำนวน 474,521,494 หุ้น หุ้นละ 3.75 บาท)	1,779.46
สำรองตามกฎหมาย	890.00

ตามหนังสือของสำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจที่ กค 0811.2/2770 ลงวันที่ 23 มิถุนายน 2553 อนุมัติให้ ช.ก.ศ. จัดสรรกำไรสุทธิประจำปีบัญชี 2552 ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

โบนัสกรรมการ	3.04
โบนัสพนักงาน	2,544.44
เงินปันผลหุ้นสามัญ (จำนวน 458,384,711 หุ้น หุ้นละ 3.50 บาท)	1,604.35
สำรองตามกฎหมาย	810.00

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2553 กำหนดหลักเกณฑ์การจ่ายเงินปันผลของ ช.ก.ศ. โดยใน ส่วนเงินปันผลของกระทรวงการคลังประจำปีบัญชี 2553 และ 2552 จำนวน 1,776.18 ล้านบาท และ 1,601.71 ล้านบาท ตามลำดับ ให้จ่ายโดยการซื้อหุ้นเพิ่มทุนให้แก่ ช.ก.ศ. ทั้งจำนวน และตามพระราชบัญญัติ ช.ก.ศ. มาตรา 37 กำหนดให้ทุกคราวที่ ช.ก.ศ. จ่ายเงินปันผลให้จัดสรรกำไรไว้เป็นเงินสำรองตามกฎหมายไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของเงินปันผลที่จ่ายประจำปีเมื่อสำรองตามกฎหมายมีจำนวนเท่ากับจำนวนเงินมูลค่าหุ้นที่ชำระแล้วหรือมากกว่า ธนาคารจะงดการจัดสรร หรือลดจำนวนเงินที่จะต้องจัดสรรเป็นเงินสำรองก็ได้

7.24 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้นในภายหน้า

7.24.1 ภาระผูกพันอื่น ช.ก.ศ. ได้ออกหนังสือค้ำประกันให้แก่บุคคลทั่วไปและกิจการที่เกี่ยวข้อง ประกอบด้วย

หน่วย : ล้านบาท

31 มีนาคม 2555 31 มีนาคม 2554

ค้ำประกันการกู้ยืมเงิน	14.98	2.66
ค้ำประกันการทำงาน	64.14	52.80
ค้ำประกันสัญญาจ้างต่าง ๆ	3,850.40	1,794.95
ค้ำประกันการใช้กระแสไฟฟ้า น้ำประปา	155.22	138.92
ค้ำประกันสัญญาซื้อขาย	434.79	177.05
ค้ำประกันการรับจัดบริการขนส่งในกิจการอัญชัญ	5.73	1.33
ภาระลูกหนี้จองซื้อ Forward	14.62	102.16
ภาระลูกหนี้จากการเปิด L/C	14.66	101.21
ภาระลูกหนี้ตั๋ว L/C Term	-	0.87
รวมภาระผูกพันอื่น	<u>4,554.54</u>	<u>2,371.95</u>

7.24.2 หนี้สินที่อาจเกิดขึ้น

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 ธ.ก.ส. มีหนี้สินที่อาจเกิดขึ้นจากการถูกฟ้องคดีรายที่สำคัญจำนวน 2,351.99 ล้านบาท ซึ่งเมื่อคดีถึงที่สุด ธ.ก.ส. คาดว่าจะไม่มีผลกระทบต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของ ธ.ก.ส. อย่างมีสาระสำคัญ

7.24.3 ภาวะผูกพันโครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552

เป็นภาวะผูกพันจากการดำเนินงานตามโครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 (หมายเหตุ 7.26) ซึ่งโครงการนี้จะบันทึกบัญชีแยกจากการดำเนินงานตามปกติของ ธ.ก.ส.

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 อนุมัติให้ ธ.ก.ส. กู้เงินจากธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) และธนาคารที่เข้าร่วมโครงการรับจํานำผลผลิตทางการเกษตรในวงเงินไม่เกิน 110,000 ล้านบาท โดยมีกระทรวงการคลัง ค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย ทั้งนี้ให้รัฐบาลรับภาระต้นเงินและดอกเบี้ยจากเงินกู้ โดย ธ.ก.ส. ออกตั๋วสัญญาใช้เงินให้ธนาคารที่เข้าร่วมโครงการ ตั๋วสัญญาใช้เงินแต่ละฉบับมีระยะเวลาเงินกู้ไม่เกิน 1 ปี 6 เดือนนับจากวันทำสัญญา (วันครบกำหนดไม่เกิน วันที่ 19 พฤษภาคม 2553) อัตราดอกเบี้ยเงินกู้ร้อยละ 4.95 ตั้งแต่วันที่ 19 พฤศจิกายน 2551 ถึง วันที่ 18 พฤษภาคม 2552 และร้อยละ 1.98 ตั้งแต่วันที่ 19 พฤษภาคม 2552 เป็นต้นไป

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 14 กรกฎาคม 2552 อนุมัติให้ ธ.ก.ส. สามารถดำเนินการบริหารหนี้ด้วยการ Refinance ธ.ก.ส. จึงดำเนินการกู้ Term Loan เพื่อชำระตั๋วสัญญาใช้เงิน ซึ่งวงเงินกู้ Term Loan มีระยะเวลาครบกำหนดไม่เกิน วันที่ 19 พฤศจิกายน 2554 อัตราดอกเบี้ยต่ำสุดของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 6 เดือน ประเภทบุคคลธรรมดา (FDR) ของธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ 4 แห่ง เฉลี่ยเป็นฐาน ในการคำนวณดอกเบี้ยเงินกู้ บวกส่วนต่าง (Spread) ตามการประมูล

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 มียอดเงินกู้ Term Loan คงเหลือดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	11,060.00	21,522.00
ธนาคารออมสิน	15,548.00	25,290.00
ธนาคารทหารไทย จำกัด (มหาชน)	12,000.00	8,000.00
รวมภาวะผูกพัน	38,608.00	54,812.00

7.24.4 ภาวะผูกพันโครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2554/2555

เป็นภาวะผูกพันจากการดำเนินงานตามโครงการรับจํานำผลผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2554/2555 (หมายเหตุ 7.28) ซึ่งโครงการนี้จะบันทึกบัญชีแยกจากการดำเนินงานตามปกติของ ธ.ก.ส.

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2554 อนุมัติให้ ธ.ก.ส. กู้เงินจากสถาบันการเงินต่างๆ ทั้งภาครัฐ และเอกชน ด้วยการออกตั๋วสัญญาใช้เงินเป็นคราวๆ ตามแผนการใช้จ่ายเงินของโครงการ ภายในวงเงินไม่เกิน 269,160 ล้านบาท โดยมีกระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย ทั้งนี้ให้รัฐบาลรับภาระต้นเงิน ดอกเบี้ยจากเงินกู้ และค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริง รวมทั้งผลขาดทุนที่เกิดขึ้นจากโครงการทั้งหมด

ธ.ก.ส. ได้จัดหาเงินกู้ครั้งที่ 1 จำนวน 50,000 ล้านบาท ในวันที่ 12 มกราคม 2555 โดยกู้เงินจากธนาคารออมสิน วงเงิน 35,000 ล้านบาท และ ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) วงเงิน 15,000 ล้านบาท สิ้นสุดการเบิกรับเงินภายในวันที่ 31 กรกฎาคม 2555 อัตราดอกเบี้ยเท่ากับอัตราต่ำสุดของอัตราดอกเบี้ยเงินฝากประจำ 6 เดือน ประเภทบุคคลธรรมดาของ 4 ธนาคารพาณิชย์ขนาดใหญ่ (FDR) (ธนาคารกรุงเทพ ธนาคารกรุงไทย ธนาคารกสิกรไทย และธนาคารไทยพาณิชย์) บวก Spread โดยปรับอัตราดอกเบี้ย FDR ทุก 6 เดือน (หากมีการเปลี่ยนแปลง) ชำระดอกเบี้ยทุก 6 เดือน สัญญามีอายุ 4 ปี นับจากวันที่เบิกเงินกู้ โดยในปีบัญชี 2554 เบิกรับเงินกู้รวม 30,000 ล้านบาท

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 มียอดเงินกู้ Term Loan คงเหลือดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
	<u>31 มีนาคม 2555</u>
ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน)	10,000.00
ธนาคารออมสิน	20,000.00
รวมภาระผูกพัน	<u><u>30,000.00</u></u>

7.25 โครงการประกันรายได้มันสำปะหลัง ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ และ ข้าวเปลือก

โครงการประกันรายได้ผลผลิตผลการเกษตร ปี 2552/2553 ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2552 วันที่ 14 กรกฎาคม 2552 และวันที่ 21 กรกฎาคม 2552 เห็นชอบในหลักการ โครงการประกันรายได้มันสำปะหลัง ปี 2552/2553 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2552/2553 และข้าวเปลือก ปี 2552/2553 ตามลำดับ โดยมอบหมายให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการประกันรายได้ผลผลิตผลการเกษตรทั้ง 3 ชนิด โดย ธ.ก.ส. จะได้รับคำบริหารโครงการจากรัฐบาล

เกษตรกรผู้มีสิทธิเข้าร่วมโครงการเป็นเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนและมีหนังสือรับรองการขึ้นทะเบียนกับกรมส่งเสริมการเกษตร เกษตรกรผู้เข้าร่วมโครงการต้องทำสัญญาประกันรายได้กับ ธ.ก.ส. ณ วันที่สิทธิที่ระบุไว้ตามสัญญา หากราคาอ้างอิงต่ำกว่าราคาประกันรายได้ที่กำหนดในสัญญาเกษตรกรจะได้รับเงินชดเชยจากรัฐบาล

ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2552 ให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับราคาอ้างอิงให้แก่เกษตรกรแทนรัฐบาลไปก่อนเป็นการชั่วคราวตามจำนวนเงินชดเชยส่วนต่างที่จะต้องจ่ายให้แก่เกษตรกร จนกว่าจะได้รับการจัดสรรงบประมาณตามโครงการภายใต้แผนปฏิบัติการไทยเข้มแข็ง 2555 โดยคิดดอกเบี้ยจากเงินจำนวนดังกล่าวในอัตราร้อยละ 1.98 ต่อปี ของจำนวนเงินและระยะเวลาที่ ธ.ก.ส. ดำเนินการจ่ายไปก่อน

สำหรับโครงการประกันรายได้ผลผลิตผลการเกษตรประจำปี 2552/2553 รอบที่ 1 ธ.ก.ส. จ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับราคาอ้างอิง จำนวน 36,656.87 ล้านบาท และได้รับชำระคืนจากรัฐบาลครบถ้วนแล้ว จำนวน 36,656.87 ล้านบาท (หมายเหตุ 7.8.4) ในงวดนี้ ธ.ก.ส. บันทึกได้รับชำระคืนดอกเบี้ยจากเงินจำนวนดังกล่าว เป็นจำนวนเงิน 0.80 ล้านบาท (หมายเหตุ 7.32)

สำหรับโครงการประกันรายได้ผลผลิตผลการเกษตรประจำปี 2552/2553 รอบที่ 2 ธ.ก.ส. จ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับราคาอ้างอิง จำนวน 19,302.79 ล้านบาท และได้รับชำระคืนจากรัฐบาล จำนวน 8,190.70 ล้านบาท คงเหลือจำนวน 11,112.09 ล้านบาท (หมายเหตุ 7.8.4) ในงวดนี้ ธ.ก.ส. บันทึกได้รับชำระคืนดอกเบี้ยจากเงินจำนวนดังกล่าว เป็นจำนวนเงิน 238.93 ล้านบาท (หมายเหตุ 7.32)

โครงการประกันรายได้ผลผลิตผลการเกษตร ปี 2553/2554 ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 15 มิถุนายน 2553 วันที่ 29 มิถุนายน 2553 และวันที่ 14 กันยายน 2553 ซึ่งเห็นชอบในหลักการ โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูกมันสำปะหลัง ปี 2553/2554 ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปี 2553/2554 และข้าวเปลือก ปี 2553/2554 ตามลำดับ โดยมอบหมายให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการจัดทำสัญญาประกันรายได้เกษตรกรและจ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับเกณฑ์กลางอ้างอิงกรณีที่ราคาประกันสูงกว่าเกณฑ์กลางอ้างอิง ในงวดนี้ ธ.ก.ส. บันทึกได้รับชำระคืนการบริหารโครงการประกันรายได้ รวมทั้งสิ้นจำนวน 303.66 ล้านบาท (หมายเหตุ 7.33)

ค่าบริหาร โครงการประกันรายได้เกษตรกรที่ ธ.ก.ส. ได้รับชดเชยต่อรายในปีการผลิต 2552/2553 และ 2553/2554 ดังนี้

หน่วย : บาท

	ปี 2552 / 2553		ปี 2553 / 2554	
	ใช้สิทธิ	ไม่ใช้สิทธิ	ใช้สิทธิ	ไม่ใช้สิทธิ
ค่าบริหาร โครงการประกันรายได้เกษตรกรผู้ปลูก				
- มันสำปะหลัง	382	356	200	200
- ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	382	356	200	200
- ข้าวเปลือก (รอบ 1)	382	356	315	289
- ข้าวเปลือก (รอบ 2)	315	289	315	289

สำหรับโครงการประกันรายได้ผลิตผลการเกษตรประจำปี 2553/2554 รอบที่ 1 (โครงการข้าวเปลือก) ธ.ก.ส. จ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับราคาอ้างอิง จำนวน 36,009.15 ล้านบาท และได้รับชำระคืนจากรัฐบาลครบถ้วนแล้ว จำนวน 36,009.15 ล้านบาท (หมายเหตุ 7.8.4)

สำหรับโครงการประกันรายได้ผลิตผลการเกษตรประจำปี 2553/2554 รอบที่ 2 (โครงการข้าวเปลือกนาปรัง) ธ.ก.ส. จ่ายเงินชดเชยส่วนต่างระหว่างราคาประกันกับราคาอ้างอิง จำนวน 31,626.02 ล้านบาท และได้รับชำระคืนจากรัฐบาล จำนวน 26.34 ล้านบาท คงเหลือจำนวน 31,599.68 ล้านบาท (หมายเหตุ 7.8.4) ในงวดนี้ ธ.ก.ส.บันทึกรับรู้รายได้ดอกเบี้ยจากเงินจำนวนดังกล่าว เป็นจำนวนเงิน 670.33 ล้านบาท (หมายเหตุ 7.32)

7.26 เข้าหนี้โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 (แยกแสดงงบการเงินออกจากการดำเนินงานปกติของ ธ.ก.ส.)

ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการ โครงการรับจํานําผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 ตุลาคม 2551 ซึ่งเห็นชอบในหลักการ โครงการรับจํานําข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2551/2552 โครงการแทรกแซงตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปีการผลิต 2551/2552 โครงการแทรกแซงมันสำปะหลัง ปีการผลิต 2551/2552 ต่อมามติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 10 มีนาคม 2552 เห็นชอบเพิ่มเติมโครงการปล้นน้ำมันและโครงการยางพารา โดยรัฐบาลจัดหาเงินทุนให้ ธ.ก.ส. โดยมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการวงเงิน 3,932.70 ล้านบาท

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 4 พฤศจิกายน 2551 อนุมัติให้ ธ.ก.ส. กู้เงินจากธนาคารกรุงไทย ธนาคารออมสิน ธนาคารนครหลวงไทยและธนาคารทหารไทย ในวงเงินไม่เกิน 110,000 ล้านบาท ด้วยการออกตั๋วสัญญาใช้เงินเป็นคราวๆ ตามแผนการใช้จ่ายเงินของโครงการ โดยมีกระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงินและดอกเบี้ย ทั้งนี้ให้รัฐบาลรับภาระต้นเงิน ดอกเบี้ยจากเงินกู้ และค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริง ในวงเงิน 3,932.70 ล้านบาท โดยแยกบัญชีและงบการเงินออกจากการดำเนินงานปกติของ ธ.ก.ส. ตามโครงการในลักษณะธุรกรรมตามนโยบายพิเศษของรัฐ (Public Service Obligation : PSO) และให้ผลการดำเนินโครงการดังกล่าวไม่นับรวมเป็นสินทรัพย์เสี่ยง ที่ใช้ในการคำนวณสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (CAR) ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงเงินกองทุนของ ธ.ก.ส.

ในปีบัญชี 2554 และ 2553 ธ.ก.ส. ได้กู้เงิน โดยออกตั๋วสัญญาใช้เงิน และเงินกู้ Term Loan จำนวน 38,608 ล้านบาท และ 54,812 ล้านบาท ตามลำดับ (หมายเหตุ 7.24.3) เพื่อนำไปจ่ายเงินกู้เกษตรกร โครงการต่างๆ โดยมีลูกหนี้คงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 จำนวน 38,587.98 ล้านบาท และ 54,695.23 ล้านบาท ตามลำดับ (ไม่รวมอยู่ในงบการเงินของ ธ.ก.ส.) ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
โครงการรับจำนำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2551/2552	30,748.68	40,315.92
โครงการแทรกแซงตลาดข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ปีการผลิต 2551/2552	4,265.33	4,265.31
โครงการแทรกแซงมันสำปะหลัง ปีการผลิต 2551/2552	3,573.97	10,114.00
รวม	38,587.98	54,695.23

เงินสดและเงินฝากธนาคารคงเหลือของโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2551/2552 ได้บันทึกรวมอยู่ในงบการเงิน ธ.ก.ส. ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
สินทรัพย์		
เงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	1,118.02	1,299.67
หนี้สิน		
เจ้าหนี้โครงการรับจำนำผลิตผลปีการผลิต 2551/2552 ประกอบด้วย		
- เงินกู้ Term Loan เหลือจ่าย	20.02	116.77
- เงินชดเชยจากรัฐบาล	785.82	908.58
- เงินรับจากลูกหนี้รอโอนให้รัฐบาล	312.18	274.32
รวม	1,118.02	1,299.67

ธ.ก.ส. ได้รับคำบริหารโครงการรับจำนำผลิตผลการเกษตร โดยคำนวณจากต้นทุนเงินกู้คงเหลือรายวันในอัตราร้อยละ 3 ของต้นทุนเงินกู้จำนำใบประทวนสินค้าเป็นประกัน และอัตราร้อยละ 4 ของต้นทุนเงินกู้จำนำยุ่งฉาง ทั้งนี้ ธ.ก.ส. ได้บันทึกรายได้คำบริหารโครงการ ตั้งแต่เริ่มดำเนินการจนถึงปัจจุบันรวมเป็นจำนวน 2,932.40 ล้านบาท

7.27 เจ้าหนี้โครงการพักชำระหนี้ ปี 2554

คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 15 พฤศจิกายน 2554 เห็นชอบหลักการดำเนินโครงการพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้คงค้างต่ำกว่า 500,000 บาท เพื่อช่วยบรรเทาภาระหนี้สินให้เกษตรกรรายย่อยและประชาชนผู้มีรายได้น้อย

ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการโครงการฟื้นฟูและพักหนี้เกษตรกรรายย่อยและยากจนตามนโยบายของรัฐบาลเป็นการช่วยเหลือเกษตรกรรายย่อยที่มีหนี้เงินกู้คงเหลือรวมกันทุกสัญญารายละไม่เกิน 500,000 บาท และมีปัญหาหนี้ค้างชำระ อันเนื่องมาจากเหตุสุจริตและจำเป็น เกษตรกรลูกค้าต้องสมัครใจและแสดงความประสงค์เข้าร่วมโครงการและต้องจัดทำแผนฟื้นฟูอาชีพ ตลอดระยะเวลา 3 ปี เพื่อให้สามารถพัฒนาขีดความสามารถในการชำระหนี้ได้หลังจากสิ้นสุดการพักหนี้แล้ว เกษตรกรลูกค้าที่เข้าโครงการฟื้นฟูและพักหนี้ ไม่ต้องชำระต้นเงินกู้และดอกเบี้ยที่เกิดขึ้น ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2554 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2557 เป็นระยะเวลา 3 ปี มีลูกค้าเข้าร่วมโครงการจำนวน 392,700 ราย รัฐบาลจะจัดสรรงบประมาณชดเชยให้ ธ.ก.ส. ในอัตรดอกเบี้ยร้อยละ 4

en/ll

ในงวดนี้ ธ.ก.ส. ได้รับเงินงบประมาณเพื่อชดเชยต้นทุนเงิน โครงการพักชำระหนี้ ปี 2554 จากรัฐบาล จำนวน 2,620.27 ล้านบาท โดยบันทึกบัญชีรายได้ดอกเบี้ยชดเชยต้นทุนเงินแล้ว จำนวน 918.50 ล้านบาท มียอดคงเหลือ ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 จำนวน 1,701.77 ล้านบาท

7.28 เจ้าหน้าที่โครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 (แยกแสดงงบการเงินออกจากการดำเนินงานปกติของ ธ.ก.ส.)

ธ.ก.ส. ได้ดำเนินการ โครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ตามที่คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 13 กันยายน 2554 รับทราบ กรอบ ชนิด ราคา ปริมาณ ระยะเวลา วิธีการหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขการรับจํานำข้าวเปลือกนาปี ปีการผลิต 2554/2555 ตามที่กระทรวงพาณิชย์เสนอ โดยในส่วนของ ธ.ก.ส. มีวงเงินเพื่อใช้เป็นเงินทุนหมุนเวียนรับจํานำข้าวเปลือก (25 ล้านตัน) จำนวน 410,000 ล้านบาท แต่ทั้งนี้ ธ.ก.ส. มีสภาพคล่องที่จะสนับสนุนและดำเนินงานตามโครงการได้เพียง 90,000 ล้านบาท วงเงินส่วนที่ขาดอีกจำนวน 320,000 ล้านบาท รัฐบาลโดยกระทรวงการคลังเป็นผู้พิจารณาจัดหาเงินทุนให้ ธ.ก.ส. เพื่อใช้ในการรับจํานำต่อไป นอกจากนี้มีมติคณะรัฐมนตรีในครั้งที่กล่าวข้างต้น ได้อนุมัติในหลักการเงินจ่ายขาดเพื่อเป็นค่าใช้จ่ายดำเนินงานตามโครงการในส่วนของ ธ.ก.ส. วงเงินจำนวน 14,882.41 ล้านบาท เพื่อเป็นค่าดอกเบี้ย และค่าใช้จ่ายบริหารสินเชื่อ (จำแนกเป็น ค่าชดเชยต้นทุนเงิน จำนวน 10,611.57 ล้านบาท และค่าบริหารสินเชื่อ จำนวน 4,270.84 ล้านบาท)

สืบเนื่องจากการที่กระทรวงการคลังต้องจัดหาเงินทุนเพื่อใช้ในการรับจํานำดังกล่าวข้างต้น คณะรัฐมนตรีได้มีมติเมื่อวันที่ 22 พฤศจิกายน 2554 อนุมัติให้ ธ.ก.ส. กู้เงินจากสถาบันการเงินต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน ด้วยการออกตั๋วสัญญาใช้เงินเป็นคราวๆ ตามแผนการใช้จ่ายเงินของโครงการ ภายในวงเงินไม่เกิน 269,160 ล้านบาท โดยมีกระทรวงการคลังค้ำประกันต้นเงิน และดอกเบี้ย ทั้งนี้ให้รัฐบาลรับภาระต้นเงิน ดอกเบี้ยจากเงินกู้ และค่าใช้จ่ายต่างๆ ที่เกิดขึ้นจริง โดยแยกบัญชีและงบการเงินออกจากการดำเนินงานปกติของ ธ.ก.ส. ตามโครงการในลักษณะธุรกรรมตามนโยบายพิเศษของรัฐ (Public Service Obligation : PSO) และให้ผลการดำเนินโครงการดังกล่าว ไม่นับรวมเป็นสินทรัพย์เสี่ยง ที่ใช้ในการคำนวณสัดส่วนเงินกองทุนต่อสินทรัพย์เสี่ยง (CAR) ตามที่กำหนดในกฎกระทรวงว่าด้วยการดำรงเงินกองทุนของ ธ.ก.ส.

ณ วันที่ 31 มีนาคม 2555 ธ.ก.ส. ได้กู้เงินโดยออกตั๋วสัญญาใช้เงิน และเงินกู้ Term Loan จำนวน 30,000 ล้านบาท เพื่อนำไปจ่ายเงินกู้เกษตรกรโครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 โดยมีลูกหนี้คงเหลือ จำนวน 26,023.28 ล้านบาท (ไม่รวมอยู่ในงบการเงินของ ธ.ก.ส.)

เงินสดคงเหลือของโครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ได้บันทึกรวมอยู่ในงบการเงิน ธ.ก.ส. โดยแสดงคู่กับบัญชีเจ้าหน้าที่โครงการรับจํานำผลิตผลปีการผลิต 2554/2555 ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท
	<u>31 มีนาคม 2555</u>
สินทรัพย์	
เงินสดและรายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	3,976.72
หนี้สิน	
เงินกู้ Term Loan เหลือจ่าย	<u>3,976.72</u>

ในงวดนี้ ธ.ก.ส. ได้รับเงินงบประมาณเพื่อชดเชยต้นทุนเงินและชดเชยค่าบริการ โครงการจากรัฐบาล จำนวน 6,925.00 ล้านบาท หักบันทึกบัญชีเป็นรายได้เงินชดเชยต้นทุนเงิน จำนวน 892.92 ล้านบาท และรายได้ค่าบริการโครงการ จำนวน 732.87 ล้านบาท จึงเป็นเงินที่ได้รับจากรัฐบาล คงเหลือจำนวน 5,299.21 ล้านบาท นอกจากนี้ยังมีเงินกู้ Term Loan เหลือจ่ายของโครงการ อีกจำนวน 3,976.72 ล้านบาท รวมเป็นเจ้าหน้าที่โครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตรปีการผลิต 2554/2555 คงเหลือจำนวน 9,275.93 ล้านบาท

7.29 รายได้ดอกเบี้ย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	5,101.38	3,154.08
พันธบัตรรัฐบาลและตั๋วเงินสถาบันการเงิน	1,503.76	828.99
เงินให้สินเชื่อ (หมายเหตุ 7.31)	40,265.04	36,476.07
เงินชดเชยต้นทุนเงินโครงการนโยบายรัฐ (หมายเหตุ 7.32)	5,657.49	5,263.70
ตั๋วเงินซื้อลด	41.61	16.51
เงินกู้ใช้เงินฝากเป็นประกัน	283.60	220.74
เงินกู้เคหะสงเคราะห์	92.28	72.75
รวม	52,945.16	46,032.84

7.30 ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
เงินรับฝาก	12,951.20	9,173.38
รายการระหว่างธนาคารและตลาดเงิน	1,121.71	475.80
เงินกู้ยืม	582.59	593.46
อื่น ๆ	0.36	0.36
รวม	14,655.86	10,243.00

7.31 รายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้เกษตรกร	34,232.07	31,598.73
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้สถาบันเกษตรกร	2,522.15	1,240.73
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้นโยบายรัฐ	46.77	329.98
รายได้เงินชดเชยพักชำระหนี้	918.50	-
รายได้เงินชดเชยมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	134.67	161.98
รายได้เงินชดเชยอุทกภัยปี 51	0.14	136.19
รายได้เงินชดเชยอุทกภัยปี 53	778.22	1,619.78
รายได้เงินชดเชยอุทกภัยปี 54	758.51	-
รายได้เงินชดเชยอุทกภัยปี 54 (10 จังหวัดภาคใต้)	424.06	-
รายได้เงินชดเชยเพลิงกระโถดสีน้ำตาลปี 2552	1.46	849.59
รายได้เงินชดเชยจัดซื้อรถตัดอ้อย	26.28	-
รายได้ดอกเบี้ยลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน EU	1.08	1.99
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้นิติบุคคล	366.91	492.93
รายได้ดอกเบี้ยอิสลามขายเชื่อ ผ่อนชำระ และเช่าซื้อสุทธิ	26.81	39.73
รายได้ดอกเบี้ยเงินกู้ธนาคารชุมชน	27.41	4.44
รวมรายได้ดอกเบี้ยเงินให้สินเชื่อ	40,265.04	36,476.07

7.32 รายได้ชดเชยต้นทุนเงิน - โครงการนโยบายรัฐ

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
โครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551-2553	3,786.57	4,961.35
โครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555	892.92	-
โครงการประกันรายได้ (หมายเหตุ 7.25)	910.06	291.52
โครงการจ่ายเงินเยียวยาให้เกษตรกรผู้ประสบภัย	61.16	-
โครงการอื่นๆ	6.78	10.83
รวม	5,657.49	5,263.70

รายได้ชดเชยต้นทุนเงิน สำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 และ 2554 จำนวนเงิน 5,657.49 ล้านบาท และ 5,263.70 ล้านบาท ตามลำดับ เป็นโครงการที่คณะรัฐมนตรีและคณะกรรมการนโยบายและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกร (คชก.) มีมติมอบหมายให้ ธ.ก.ส. จัดหาเงินมาใช้ดำเนินโครงการ โดยรัฐบาลจะชดเชยต้นทุนเงินและชดเชยต้นทุนเงินให้กับ ธ.ก.ส. ในอัตราที่กำหนดตามระยะเวลาของแต่ละโครงการ กรณีระยะเวลาโครงการสิ้นสุดลงก็จะหยุดการรับรู้รายได้ชดเชยต้นทุนเงิน และหากมีต้นทุนที่รัฐบาลต้องชดใช้ให้กับ ธ.ก.ส. คงเหลืออยู่จะรับรู้รายได้อีกครั้งเมื่อมีมติคณะรัฐมนตรี หรือมติ คชก. ให้ขยายระยะเวลาโครงการออกไป โดยจะรับรู้รายได้ต่อจากวันที่หยุดรับรู้รายได้ครั้งก่อนถึงวันที่สิ้นสุดระยะเวลาโครงการที่ขยายออกไป สำหรับโครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555 ชดเชยต้นทุนเงินให้กับ ธ.ก.ส. ในอัตรา FDR+1

7.33 เงินชดเชยค่าบริการโครงการนโยบายรัฐ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
โครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2554/2555	732.87	-
โครงการรับจํานำผลิตผลการเกษตร ปีการผลิต 2551/2552	-	366.24
โครงการประกันรายได้ผลิตผลการเกษตร (หมายเหตุ 7.25)	303.66	1,590.65
โครงการนโยบายรัฐอื่นๆ	163.24	165.82
รวม	1,199.77	2,122.71

7.34 รายได้จาก การดำเนินงานอื่น ๆ ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท	
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
รายได้ตลาดกลางและนางข้าว	17.16	12.50
รายได้ค่าฤชาธรรมเนียม	7.18	10.70
กำไรจากการขายทรัพย์สิน	64.27	35.96
รายได้เงินลงทุน	0.39	0.36
รายได้เบ็ดเตล็ด	198.79	174.36
รวมรายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	287.79	233.88

7.35 หนี้สูญ หนี้สงสัยจะสูญและขาดทุนจากการด้อยค่า ประกอบด้วย

	หน่วย : ล้านบาท			
	ค่าเพื่อหนี้สงสัยจะสูญ		หนี้สงสัยจะสูญ	
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554
เกษตรกร - ปกติ ค้างชำระและดำเนินคดี	30,227.02	30,399.98	(172.96)	1,419.11
- ลูกหนี้ที่เป็นสมาชิกกองทุนฟื้นฟูฯ	13,820.71	13,840.35	(19.64)	13,840.35
- ปรับปรุงโครงสร้างหนี้(รวมคืน)	41,140.07	41,242.12	(102.05)	4,460.48
- ลูกหนี้ที่ประสบภัยธรรมชาติ	25,745.14	32,562.53	(6,817.39)	12,283.23
- โครงการพักชำระหนี้	30,073.31	157.24	29,916.07	(6,861.76)
- มาตรการช่วยเหลือ 3 จังหวัดชายแดนภาคใต้	3,053.23	4,845.95	(1,792.72)	1,103.63
- โครงการนโยบายรัฐ	419.91	510.70	(90.79)	(564.50)
- อื่นๆ	760.72	776.95	(16.23)	(165.12)
สหกรณ์การเกษตร - ปกติ ค้างชำระและดำเนินคดี	1,338.17	872.52	465.65	104.98
- โครงการนโยบายรัฐ	2.09	2.09	-	(0.78)
กลุ่มเกษตรกร - ปกติ ค้างชำระและดำเนินคดี	6.90	9.18	(2.28)	(1.09)
- โครงการนโยบายรัฐ	16.15	16.15	-	-
รวม	146,603.42	125,235.76	21,367.66	25,618.53
ลูกหนี้กองทุนหมุนเวียน EU	67.96	74.55	(6.59)	(15.67)
ลูกหนี้อิสลามขายเข้าซื้อค้างชำระ	100.24	94.71	5.53	2.92
ลูกหนี้เงินกู้เคหะสงเคราะห์	1.23	1.23	-	(0.47)
ลูกหนี้ธนาคารชุมชน	5.96	1.98	3.98	1.98
ลูกหนี้เงินให้กู้ยืมนิติบุคคล	5,109.55	5,635.89	(526.34)	(11,238.03)
รวมทั้งสิ้น (หมายเหตุ 7.6)	151,888.36	131,044.12	20,844.24	14,369.26
หนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้รอการชดใช้ อคส. (หมายเหตุ 7.8)	-	6,914.12	(6,914.12)	(605.94)
หนี้สูญตัดบัญชี			117.73	352.85
ขาดทุนจากการปรับปรุงโครงสร้างหนี้			112.03	0.10
รวมหนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญ (งบกำไรขาดทุนเบ็ดเสร็จ)			14,159.88	14,116.27

หนี้สูญและหนี้สงสัยจะสูญลูกหนี้รอการชดใช้จาก อคส. ลดลง จำนวน 6,914.12 ล้านบาท เนื่องจาก ธ.ก.ส. ได้รับจัดสรรเงินงบประมาณเพื่อชำระหนี้ (หมายเหตุ 7.8)

epil

7.36 ผลการดำเนินงาน การดำเนินงานสำหรับปีสิ้นสุดวันที่ 31 มีนาคม 2555 มีผลกำไรสุทธิ 4,276.61 ล้านบาท ลดลงจากงวดก่อน 3,735.66 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 46.62 ผลการดำเนินงานเปรียบเทียบกับปีก่อนได้ ดังนี้

	หน่วย : ล้านบาท			
	31 มีนาคม 2555	31 มีนาคม 2554	เพิ่ม(ลด)	ร้อยละ
รายได้ดอกเบี้ย	52,945.16	46,032.84	6,912.32	15.02
ค่าใช้จ่ายดอกเบี้ย	(14,655.87)	(10,243.00)	4,412.87	43.08
รายได้ดอกเบี้ยสุทธิ	38,289.29	35,789.84	2,499.45	6.98
รายได้ค่าธรรมเนียมและบริการสุทธิ	1,664.96	1,385.13	279.83	20.20
รายได้จากการดำเนินงานอื่น ๆ	1,493.01	2,361.46	(868.45)	(36.78)
ค่าใช้จ่ายจากการดำเนินงานอื่น ๆ	(37,170.65)	(31,524.16)	5,646.49	17.91
กำไร(ขาดทุน)สุทธิ	4,276.61	8,012.27	(3,735.66)	46.62

7.37 เหตุการณ์ภายหลังรอบระยะเวลารายงาน

ตามมติคณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ 24 เมษายน 2555 เห็นชอบในหลักการให้สถาบันการเงินเฉพาะกิจดำเนินการ โครงการพักชำระหนี้เกษตรกรรายย่อยและประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้คงค้างต่ำกว่า 500,000 บาท ซึ่งเป็นโครงการตามนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล โดยลดดอกเบี้ยให้กับลูกหนี้ที่มีคุณสมบัติตามเงื่อนไขลงร้อยละ 3 รัฐบาลรับประกันในสัดส่วนร้อยละ 1.5 และสถาบันการเงินเฉพาะกิจรับประกันในสัดส่วนร้อยละ 1.5 ธ.ก.ส. จึงได้รับมอบหมายภารกิจสำคัญจากรัฐบาลเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของเกษตรกรอันเนื่องจากภาระหนี้สิน ซึ่งการดำเนินการตามโครงการดังกล่าวจะมีผลกระทบต่อฐานะการเงิน ผลการดำเนินงาน และความเพียงพอของเงินกองทุนของ ธ.ก.ส. ในช่วงโครงการพักชำระหนี้ 3 ปี (วันที่ 1 กันยายน 2555 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2558) ดังนั้นเพื่อสามารถบรรเทาผลกระทบทางการเงินของ ธ.ก.ส. ในปีบัญชีดังกล่าว คณะกรรมการ ธ.ก.ส. ได้มีมติในการประชุมครั้งที่ 4/2555 เมื่อวันที่ 26 เมษายน 2555 อนุมัติให้จัดสรรเงินจากรายได้สุทธิหลักหักค่าใช้จ่ายปีบัญชี 2554 จำนวน 4,500 ล้านบาท เป็นเงินสมทบเพื่อลดภาระการจ่ายเงินชดเชยของรัฐบาล โครงการพักชำระหนี้เกษตรกรรายย่อยและประชาชนผู้มีรายได้น้อยที่มีหนี้คงค้างต่ำกว่า 500,000 บาท ตามนโยบายรัฐบาล เพื่อตัดบัญชีในปีถัดไปเป็นเวลา 3 ปี ๆ ละ 1,500 ล้านบาท (วันที่ 1 กันยายน 2555 ถึงวันที่ 31 สิงหาคม 2558) เพื่อให้ ธ.ก.ส. มีความมั่นคง และสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ฝากเงินและผู้มีส่วนได้เสีย (หมายเหตุ 7.19)

7.38 การอนุมัติงบการเงิน

งบการเงินนี้ได้รับการอนุมัติจากผู้จัดการ ธ.ก.ส. เมื่อวันที่ 28 พฤษภาคม 2555
